

Eestlaste surrogaatema Ukrainas trellide taga

Last sooviv Eesti paar leidis selleks surrogaatema Ukrainast. Nüüd on ta kodumaal vangi pandud, süüdistatuna lastega kaubitsemises. **lk 8**

Keeruline tüli tööandjaga

Eesti esimene naismotopolitseinik räägib avariist, mis võinuks lõpetada tema karjääri. Pärast õnnetust haiglas võetud proov näitas tema veres alkoholi. Järgnes põhjalik uurimine. **lk 6-7**

Õppejõudude imemadal palk

Bussijuhid teenivad õppejõududest kaks korda rohkem, mis tähendab, et enamasti ei suuda ülikoolid oma töötajale väärilist palka maksta, kirjutab Roomet Jakapi. **lk 5**

Eruohvitseri tulus majutusäri Kääsmus

Endine sõjaväelane, kes peaks riigile kuuluvast majast eluruumi üürima, on sinna asutanud hoopis majutusteenust pakkuva puhkekodu. **lk 9**

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EUROT | VÄLISMAAL 2,10 EUROT | NR 216 | ESMASPÄEV, 17. SEPTEMBER 2012

●●● ajaleht.epl.ee

Foto: Reuters/Scanpix

Rahutu islamimaailm

Tänavail on rahvamass, keda ühendab viha kõige ameerikaliku vastu, ja maailm ei tea ikka veel, kuidas sellist ekstremismi ohjeldada. **lk 2-3**

Afganistani sõjaväebaaside kokkupakkimisele mõteldes

Veel paar päeva tagasi oli Afganistani lõunaosa kõrbesse ehitatud sõjaväebaas Camp Bastion sõduritele üks riigi kõige paremini valvatud ja turvalisemaid kohti. Nädal aega varem käis sealne Eesti tugiüksuse alale ehitatud saunas ka kaitseminister Urmas Reinsalu ja vaatas, kuidas lähedal asuvasse haiglasse toodi iga natukese aja tagant haav

vatuid ja haigeid. Absurdne olukord, arutles ta: seina taga käib sõda ja meie vaatame saunaknast, kuidas siia turvalisse kohta haavatu

tuid tuuakse. Kuigi reedel tungis sõda ka Camp Bastioni müüride vahele, lootuses tappa sinna saadetud Briti prints Harry, on tegelikult ainult aja küsimus, millal seda monstrumit haka-

take kokku pakkima. Umbes Viljandi linna suurune sõjaväebaaside kogum – peale Camp Bastioni kuulub sinna ka ameeriklaste Camp Leatherneck ja Afganistani vägede väljaõppekeskus – on kerkinud kümne aastaga täiesti tühjale kohale keset kõrbe. Sinna mahub elama ja töötama üle 30 000 inimese. ●

Loe edasi lk 10

Sõudjad tõid EM-ilt kaks medalit

●● Olümpial esimesena medalita jäänud Eesti neljapaat tuli ülivõimsalt Euroopa meistriks.

●● Naiste ühepaadil võitis pronksmedali Kaisa Palusalu.

●● Nüüd pööratakse pilgud järgmise aasta MM-i ja uue olümpia poole. **lk 16**

JUHTKIRI

Pärast Afganistani

See võib tunduda paradoksaalne, kuid oli ometi ootuspärane: nüüd, kui liitlased hakkavad Afganistanis otsi kokku tõmbama, justkui oleks maailm nüüd rahulikum kui enne missiooni algust, on islamimaade tänavail rahvamass, keda ühendab viha kõige ameerikaliku vastu. Vihaselt protestitakse ka maades, mida varem peeti turvalisteks turismisihtkohtadeks: Egiptuses ja Tuneesias. Rünna-takse saatkondi – Kairos, Tunis, Chennais.

Tänane Eesti Päevaleht kirjutab eestlaste Afganistanist lahkumisest. On märkimisväärne, et nüüd, missiooni lõpupäevil, ei anna enam tooni tipp-poliitikute jutt Lähis-Itta demokraatia ja vabaduse viimisest, vaid domineerib tehnokraatlik arutelu: kuidas oleks ikkagi soodsam ja odavam Afganistanist sõjamasinaid ära tuua? Ja selle üle, milline järgmine kriisikolle oleks Eestile harjutamiseks „sõjalisest vaatenurgast kasulik” – otsekui polekski missioonide näol tegemist reaalse sõjaolukordadega, kus kedagi ja midagi kaitstakse ning kus inimesed surevad ja sandistuvad, vaid lihtsalt õpetlike sõjamängudega. Mängudega, kus pole mängus kellegi elu ja tervis, poliitika ja väärtused.

Ilmselt annab see märku, et ka need, kes Iraagi ja Afganistani missiooni juba enne algust õigustasid ja rääkisid

Lähis-Ida „demokratiseerimisest”, hakkavad tunnistama enda allajäämist. Iraagi ja Afganistani sõja-tegevuses võis olla küll taktikalisi võite, kuid suures plaanis jäi läänemaailm kaotajaks. Hind, mida tuleb maksta, on islami-maailma suurenev lääne-

vastusus, mis levib nende seas, keda poliitikutel ja ajakirjanikel meeldib nimetada tavainimesteks.

Jah, läänemaailm tervitas araabia kevadet, kus võimult langesid vanad diktaatorid. Kuid araabia maades ei saa demokraatia käia ilma islamita, enamuse usuta. Ja islam, erinevalt kristlusest, ei näe ette ilmaliku ja vaimuliku võimu eraldatust, ei näe ette eristust „keisri ja jumala” vahel, vaid ütleb, et poliitika peab alluma Allahi käskudele. Lisagem sellele veel eespool mainitud kasvav läänevastusus – ja saamegi ohtliku kokteili.

Eesti peab pärast Afganistani mõtlema mitte üksnes uutele kriisikolletele, vaid ka sellele, kuidas korraldatakse missioonil käinud sõdurite rehabilitatsioon. Needki, kes on tulnud tagasi füüsiliselt tervena, võivad hinges kanda sügavaid haavu, mis hakkavad mõjutama ka lähisuhteid ja eraelu. Need mehed vajavad abi – ja oskust seda pakkuda. Abistamine peaks algama sellest, et kaitseväge ise tunnistab nende abivajadust, mitte ei pigista silmi kinni ega naeruväärista probleemidele osutajaid. ●

REPLIIK

Mustpeadele maja tagasi

Mustpeade maja tuleb tagastada selle õigusjärgsele omanikule, sest me elame õigusriigis. Ükski populistlik kahtlustus, nagu oleks tegemist „mingite sakslastega”, ei tohiks segada seaduse õiglast kehtestamist.

Miks peaks umbusaldama Mustpeade vennaskonna esindajate lubadusi, et maja jääb kultuuriüritustele avatuks ja kinnisvara eest kantakse hoolt? Lubaduste andjad on Eesti ühiskonnas väärivad inimesed.

Maja vennaskonnale tagastamine oleks veel ka väga oluline märk Eesti riigi püsivusest, sest see näitaks vabariigi tõelist järjepidevust alates 1918. aastast. Võtsid ju maja ära vaenulikud okupandid. ● **Hans Lõugas**

- Lk 4** Arst Märt Põlluveer meedikute liiga suurest töökoormusest
Lk 5 Roomet Jakapi kirjutab, et bussijuht teenib professori palga.

KOLMANDIK EESTLASI EI KANNA HELKURIT

Tervise arengu instituudi andmeil ei kannu ligi kolmandik inimesi helkurit. Seejuures ei kannu ligi viiendik naisi ja üle 40 protsendi mehi helkurit mitte kunagi või teeb seda harva. Kõige

rohkem helkuri kandjaid on üle 55-aastaste naiste hulgas, üle 60 protsendi. Kõige vähem igapäevaseid kandjaid elab Harjumaal, vaid veerand elanikest. **Delfi**

AUTOVABA NÄDAL

Eile algas autovaba nädala. Pealinnas Tallinnas on käimas ka keskkonnasõbraliku liikumise kuu, millega propageeritakse ühistransporti, rattasõitu ja jalgsi käimist. **ERR**

Prohvetikaitsjate raevulaine oli ajastatud just 11. septembriks

Analüüs

Heiki Suurkask
toimetaja

Egiptuse president Muhammad Mursi suutis oma üleskutsetega vägivaldsemisele selleks korraks piiri panna.

Ei ole juhuslik, et seekordne protestilaine vallandus just 11. septembril, al-Qaida korraldatud veriseima terrorirünnaku 11. aastapäeval. Kui veel eelmisel kevadel haaras araabia maailma protestilaine eesmärgiga vabamalt ja jõukamalt elada, siis nüüd on araabia kevadest saanud araabia sügis.

Tänavail on veidi teistsugune rahvamass, keda ühendab viha kõige ameerikaliku vastu, ja maailm ei tea ikka veel, kuidas sellist ekstreemismi ohjeldada. Rüüstamislaine – kui järjekordsest prohvetisolvamisest raevunud rahvamassi üritas terves hulgas linnades USA saatkondi maha joosta – vaibus küll nädalavahetuseks, aga äärmuslikud islamirühmitused on näidanud oma jõudu. Nädalaga oli jõudnud surma saada juba 39 inimest.

Verised rünnakud

Neli päeva kestnud mäss USA esinduste uste taga andis reede õhtul oluliselt järele, sest Egiptuses mõjuvõimas Muslimi Vennaskond otsustas pingeid maha võtta ja niinimetatud miljoni inimese protest Kairos Tahriri väljakul jäi sisuliselt ära. Protest levis küll kogu islamimaailmas ja leidis järgimist ka Euroopa suuremates linnades, kuid enamasti möödus siiski rahumeelsena.

Tegemist ei olnud stiihiliselt puhkenud protestiga. Mõni aeg tagasi YouTube'i pandud videotreiler prohvet Muhamedi mõnitavast filmist sai küll rünnaku ajendiks, aga protestilaine oli ajastatud täpselt 11. septembriks ehk al-Qaida 2001. aastal sooritatud terrorirünnaku aasta-

päevaks. Al-Qaida juht Osama bin Laden on nüüdseks hukkunud, tema mantlipärijal Ayman al-Zawahiril on kodumaal Egiptuses vaid piiratud mõju, aga ometi on nende sõnum jõudnud palju suurema rahvahulgani, kui oleks maailma turvalisuse seisukohast kasulik.

USA teatas eile, et kutsub koju Tuneesias ja Sudaanis olevate diplomaatliste esinduste vähem olulise personali. Jeemenis tehti seda juba varem. Liibüasse ei lähe FBI agendid sealset konsulaadiriünakut uurima aga enne, kui pinged on lahtunud. Konsulaatide ja saatkondade turvamist on oluliselt karmistatud, kuid Sudaan keelas USA merejalaväelaste riiki saabumise, nemad oleksid võinud saatkondade kaitset tõhustada. Jeemenis tegutsev Araabia poolsaare al-Qaida pidas saatkondi valvavaid USA merejalaväelasi lausa okupatsiooni-väeks, kes tuleks riigist välja lüüa.

Araabia maailma protestilainetes on araabia kevadest saanud araabia sügis.

Enamik islamimaailma vaatas Egiptuse poole – seal on rahva mandaadiga riigipea.

Neli USA kodanikku ja kümme Liibüa politseinikku hukkus eelmisel teisipäeval Liibüas Benghazi, kui sealse USA konsulaadi ees korraldati protestimüüriting, mille varjus rünnati hoonet hoopis reaktiivmürskudega ja tapeti teiste hulgas ka USA suursaadik Christopher Stevens. Al-Qaida maksis sellega teadaolevalt kätte ühe oma liibüalasest liikme hukkamise eest Afganistanis, filmiprotest osutus vaid suitsukatteks.

Egiptuses Kairos ründas rahvamass teisipäeval USA saatkonda, kusjuures surma sai üks inimene, vigastada

aga enam kui 200. Hoonelt maha kistud USA lipp asendati musta, tänapäeval äärmuslikku islamismi sümboliseeriva lipuga. Jeemenis Şan'ā's ründas rahvamass kaks päeva hiljem USA saatkonda, kusjuures politsei avas tule. Surma sai neli meelevaldajat ja veel 35 inimest sai vigastada.

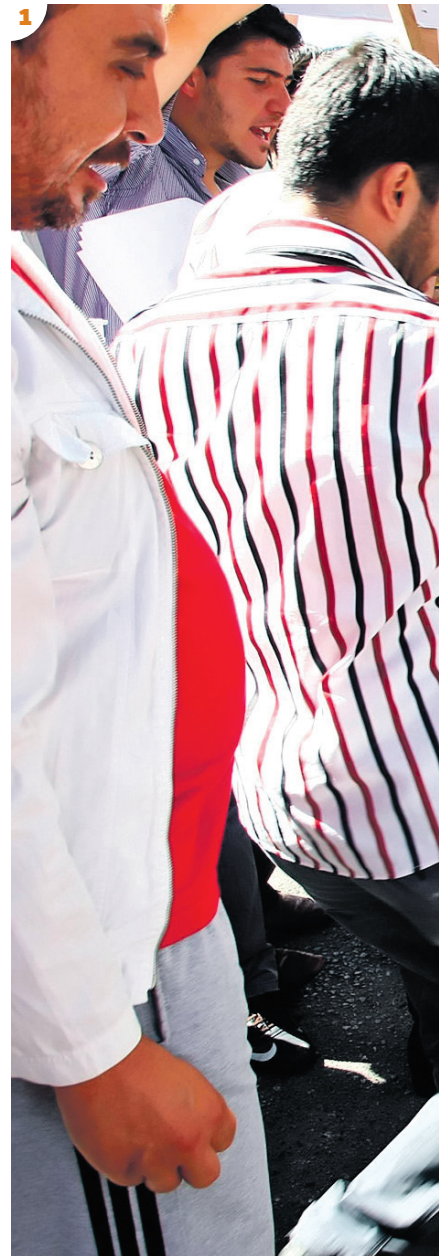
Reedel panid meelevaldajad põlema Saksamaa esinduse Sudaanis Hartumis, rünnaku all oli ka sealne Briti esindus. Chennais Indias sai 25 meelevaldajat viga, kui löödi tagasi nende pealetung USA konsulaadile, Tuneesias Tunis ronisid meelevaldajad üle USA saatkonna müüri ja panid aias kasvanud puud põlema. Jälle neli hukkunud meelevaldajat, 46 vigastatud.

Mursi rahustas maha

Lääneriikides on alates araabia kevade algusest kardetud, et üsnagi radikaalse mineviku-ga Muslimi Vennaskond võiks oma kunagiste mõttekaaslastega ära leppida ja demokraatlikust revolutsioonist välja kasvada midagi kohutavat. Reedel sai aga selgeks, et nii need asjad siiski pole.

Egiptuses üli suure toetajaskonnaga Muslimi Vennaskond ei saanud prohvetimõnitamist kergemini võtta kui islamimaailm tervikust revolutsioonist välja kasvada midagi kohutavat. Reedel sai aga selgeks, et nii need asjad siiski pole. Egiptuses üli suure toetajaskonnaga Muslimi Vennaskond ei saanud prohvetimõnitamist kergemini võtta kui islamimaailm tervikuna, aga president Muhammad Mursi otsustas vägivalda ohjeldada. Nii tema kui ka riigi peaminister Hisham Qandil tegid avalikke üleskutsesid vägivaldast hoiduda. Ja Kairo tänavad tühjenesid, sest seal, kuhu oli kanistrite viisi pisargaasi laiali pritsitud, oli mitu päeva hiljemgi ebameeldiv viibida.

Egiptuse politsei pistis ägedamad protestijad kongi, kuigi vähemalt seekord tulirelvi käiku ei lastud. Sudaani president Omar al-Bashir saabus aga Kairosse Egiptuse ametivennalt nõu küsima. Ilmselgelt vaatas enamik islamimaailma

eile just Egiptuse poole, on ju sealne liider praktiliselt ainus Lähis-Ida president, kellel on rahva mandaat.

Egiptuse peaminister väitis, et osa Kairo saatkonna ründajaid oli spetsiaalselt värvatud, keegi oli neile lubanud selle eest lausa maksta. Liibüa võimud aga väidavad, et rünnakut Benghazi konsulaadile juhiti väljastpoolt riiki. Liibüa üleminekuvõimud vahistasid eileks üle 50 inimese, keda kahtlustati seotuses Benghazi raketirünnakuga. Samas nõudis Egiptuse peaminister Qandil, et USA võtaks ette tõsisemaid samme islamimõnitajate vastu selles riigis. ●

••• Video motopolitseiniku avariist, filmitud politsei patrullautost.
••• Kontserdiarvustus Mart Niinestelt: kolm omanäolist esinejat ja põnev tervik.

VALITI SILMAPAISTVAD NOORED EESTLASED

Ettevõtlike noorte koja väljaantava Silmapaistva Noore Eestlase autasu pälvisid sel aastal Vane muise teatrijuht Paavo Nõgene (pildil), 2012. aasta maailmakoristamise turundusjuht Anne-

li Ohvril ja TTÜ innovatsiooni ja rahvusvahelistumise prorektor Alar Kolk. Tiitliga pärjatud isikud on edukad selles, mida nad teevad, ja seetõttu eeskujuks meile kõigile. **Delfi**

MAANTEEAMET TÕMBAB KOOMALE

Majandus- ja kommunikatsiooni-ministeerium on koos maanteeametiga välja töötatud eelnõu, mis on esimene etapp maanteeameti tsentraalse juhtimise tõhustamises: peadirektori ase-

täitjate arvu vähendatakse viielt neljale ning kahe senise peadirektori asetäitja valdkonnad, liiklusohutuse ning liiklusregistri ja ühistranspordi oma, koondatakse ühele asetäitjale. **ERR**

- 1- Meeleavaldusel USA saatkonna juures Türgis Ankaras põletati Ameerika lippu.
- 2- Tuneesia USA saatkonda valvab riigi sõjavägi.
- 3- Araablasi solvanud filmi autor Nakoula Basseley Nakoula
- 4- Protestivad araabia naised Casablancas Marokos.
- 5- Noored mässulised Kabulis Afganistanis.
- 6- Meeleavaldaja Egiptuses Kairos. Õnneks jäi sealne mäss kardetust väiksemaks.

Fotod: AFP/Scanpix, Reuters/Scanpix

UUS AJEND

Justkui üleskutse terroristidele

Läänevastased üleskutsed on aidanud ka islamimaailmas terrorirühmitustel liikmeid juurde värvata. Viimastel aastatel on terrorivõrgustik al-Qaida selgelt nõrgenenud, uut ajendit, mille ümber koonduda, oli neil juba hädasti vaja. Ja pörandaaluse filmi „Muslimite süüatus“ tootjad USA-s andsid sellega oma panuse terrorismi levikusse.

Filmi tootmisse kaasatud isikud on üritanud end varjata, ka

vähemalt osale näitlejatele öeldi, et film räägib millestki muust, kui lõpuks välja kukkus.

Produtsent Nakoula Basseley Nakoula andis end ise politseile üles, sest tapmisärvardusi hakkas talle sadama ridamisi. Kasutades valenime Sam Bacile, oli Nakoula paljudele isikutele valetanud, nüüd väidab, et film läks maksma 50 000 dollarit ja raha selleks tuli tema naise sugulastelt Egiptusest. Ka väidab ta, et olevat koptikrist-

lane Egiptusest, suunates muslimite raevu paraku just selle usu-voolu pihta.

Veel nädal tagasi oli Nakoula nimetanud end israeli juudiks ja hoobelnud, et film läks maksma sada korda rohkem. Filmi käsikirja oli ta kokku kirjutanud vanglas, kus kandis karistust narkootikumide tootmise ja panganduspettuse eest. Režissööriks värvati aga isik, kelle varasem kogemus oli seotud vaid pornofilmidega.

PRINTS SIHIKUL

Afganistani sõjategevus sai uut hoogu

Afganistanis sai mässuliikumine Taliban aga filmitulist uue ajendi enesetapurünnakuteks välisvägede vastu. Reedel tabas ebataavaliselt raevukas rünnak Helmandi Camp Bastioni sõjaväebaasi, kus viibis Briti prints Harry. Taliban rünnakus hukkus kaks USA merejalaväelast, tõsist kahju kannatasid USA sõjalennukid. Prints Harry saadeti hiljuti Afganistani tagasi just selleks, et teda vähegi meediahuvi alt

eemale saada, seal sattus ta aga terroristide huvi alla. Taliban kinnitas, et nende sihtmärk oli küll hiljuti alastiskandaalis osalenud prints, aga ajendiks olevat olnud just film, milles mõnitati prohvet Muhamedi.

Lisaks hukkus Zabuli provintsis neli USA sõdurit, kes üritasid nurjata terrorirünnakut kohaliku politsei vahipostile. Tulistaja kandis väidetavalt Afganistani politseiniku vormi. Pakistanis hukkus

Talibani pandud pommi plahvatuses 14 inimest.

Samal ajal ilmnas, et NATO oli Laghmani provintsis eksikombel tapnud viis kuni üheksa naist, üritades hoopis tabada Talibanivõitlejaid. Kohalikud elanikud olid parajasti metsast küttepuid ja pähkleid korjamas, kui sattusid tule alla. Tsiivilohvrid õhutasid kahtlemata lääneviha veelgi. Väed on lubanud Afganistanist lahkuda 2014. aastaks.

TSITAAT

On tõesti imelik kuulda nende olemasolust veel tänapäevalgi, sama kummaline, kui näha inimest, kes nimetab end tõsi-meeli näiteks templirüütliks.
ANDRUS KIVIRÄHK MUSTPEADEST (EPL)

TSITAAT

Kedagi petta on lihtne. Võtta laenu kellegi usalduse arvel ei maksa algul midagi. Sa võtad üha rohkem ja rohkem, kuni ühel päeval pole enam midagi võtta. Su käed peaksid olema täis seda, mida sa võtnud oled, aga kui sa peod avad, ei ole seal midagi. **KIRJANIK JEANETTE WINTERSON**

SISSERÄNNANUD

6751 mõne muu EL-i liikmesriigi kodanikku elab Eestis. Neist 60% on mehed. Kõige rohkem elab Eestis Läti (1739), Soome (1520) ja Leedu (1343) kodanikke. Statistikaamet

SISSE JA VÄLJA

25 aafriklast rändas Eestisse 2011. aastal. Eestist Aafrikasse kolis üks inimene. Statistikaamet

BUSSIJUHID teenivad ülikooli õppejõududest kaks korda rohkem

Kas juhtida bussi või teadureid?

Roomet Jakapi

Tartu ülikooli filosoofia vanemteadur

Bussifirma Sebe bussijuhtide brutopalk kommertsliinidel küüinib 1300 euronikuus, võis äsja uudistest lugeda. Seda teada saada oli ühtaegutore ja nukker. Pole põhjust kahelda bussijuhtide professionaalsuses ega nende töö väärtuslikkuses. Kui firma esindaja nimetatud palgasummad tõele vastavad, on üksnes meeldiv tõdeda, et suudetakse töötajail eväärilist palka maksta. Meie avalik-õiguslikud ülikoolid seda enamasti ei suuda.

Toon võrdluseks Tartu ülikooli akadeemiliste töötajate miinimumkuupalgamäärad (bruto), mis on internetis vabalt kättesaadavad. Assistent ja õpetaja 590, lektor ja teadur 690, dotsent ja vanemteadur 1010, professor ja juhtivteadur 1330 eurot kuus. Ülikooli jõukamate allüksuste palgad võivad tegelikult olla märksa kõrgemad. Ent paljudes allüksustes raha napib ja makstakse nii vähe kui võimalik. Lisaülesannete eest võidakse maksta mõõdukat lisatasu. Palgaarvestuse ja -läbirääkimiste aluseks on aga needsamad miinimummäärad. Töötajate tegelikud palgad pole avalikud, kuid kolleegidega vesteldes olen aru saanud, et paljud saavadki miinimumi või ainult veidi rohkem. Samuti teistes ülikoolides. Seega annavad kõnealused palgamäärad sisukat ja kõnekat infot akadeemiliste töötajate eluolu kohta.

Näitasin ülikooli palgatabelit juristist sõbrale. Ta naeris, lihtsalt naeris – mitte parastades, vaid imestades tema jaoks absurdsest väikeste palgasummade üle. Seejärel postitasin need arvud Facebooki seinale. Mõnigi haritud spetsialist imestas ja heitis nalja, eriti assistendi palga üle. Ülikoolide töötajad ei imestanud, vaid jagasid täiendavat teavet, mõned väljendasid soovi, et ükskord ometi keegi sel teemal avalikult sõna võtaks.

Õppejõud vaikivad

Kooliõpetajate häält on palgaküsimustes kuulda. Õpetajaid on suhteliselt palju, nende häälsiiski loeb, nii avalikkuses üldse kui ka valimistel. Kuivõrd see olukorda parandab, näitab aeg. Õppejõud aga vaikivad, ehkki õige paljud neist virelevad või vähemalt tunnevad, et palk on alandav. See on alandav ja ebadekvaatne arvestades seda, kui pikka ja põhjalikku ettevalmistust nõuab akadeemiline töö

Kui näitasin ülikooli palgatabelit juristist sõbrale, ta lihtsalt naeris imestusest.

Teadushuviline noor hakkab mõtlema, kas tulevikus juhtida uurimisrühma või bussi.

ja kui häälekalt nõutakse meie teadlastelt rahvusvahelist tipp-taset. Akadeemiline töökoht ülikoolis võiks olla prestiižne, aga tundub, et ei ole. Aukartust tekitab ehk üksnes professori tiitel, aga kindlasti mitte professori miinimumkuupalgamäär. Teiste ametikohtade mainest ei maksa rääkidagi. Kuidas peaksid sellised palgad motiveerima noort andekat inimest teadlase ja õppejõu karjääri valima? Mis sõnumi need andmed ülikoolis õppijale edastavad? Mida on väärt doktorikraad, mille omandamine nõuab aastatepikkust pühendumist ja omajagu eneseohverdust? Piisavalt informeeritud teadushuviline noor võib hakata mõtlema, kas tal tasub tulevikus juhtida teadlaste uurimisrühma või hoopis bussi või midagi muud. Oodatav palk on siin oluline faktor. Noorteadlase idealism ja fanatism ei pruugi kaua kesta. Lõpuks tahaks saada ka raha. Ja elu.

Kas tuleks loota, et õppur ei tunne selle teema vastu huvi, enne kui endal akadeemiliste palgaläbirääkimiste aeg käes? Või tuleks palgamäärad hoopis salastada?

See pole isiklik ulg

Murelikuks ei tee mitte ainult õppejõudude-teadlaste olukord, kes on juba harjunud vaguralt akadeemilist leiba sööma või kõrvaltegevustega lisaraha teenima. Küsimärgi all on nende tulevik, kes alles kõnealuste ametite poole pürgivad või pürgimist kaaluvad. Et oleks selge: see siin pole isiklik ulg. Teemaks on akadeemiliste töötajate palgatase üldiselt, millest pole viimasel ajal avalikult kuigi palju räägitud. Püüan julgustada kolleege kooliõpetajate eeskujul kõva häälega rahast kõnelema, samuti kutsuda üles avalikule arutelule selle üle, mida on väärt akadeemiliste isikute töö ja kas või kuidas saaks kergitada nende palku. ●

Limited Edition mudelid.

Vaid nõudlikele.

Müüginädalal
17-21.09
auto ostnule
kingituseks jalgratas!

Keskmine olates

4.7

l/100 km

KÜTUSEKULU

Keskmine olates

120

g/km

CO₂ EMISSION

208 Limited Edition

1,2 VTi 82 hj

Manuaalne klimaseade, CD/MP3 raadio, püsikiirushoidja, ESP+ASR, 6x turvapadi, elektrilised esilaknad, elektrilised soojendusega küljepeeglid, esimesed udutuled

Tavahind	12 950 €
Erihind al.	11 600 €
Hinnavõit	1 350 €
Kuumakse	139 €

308 Limited Edition

1,6 VTi 120 hj

Manuaalne klimaseade, CD/MP3 raadio, ESP+ASR, 4x turvapadi, elektrilised esilaknad, elektrilised soojendusega küljepeeglid, esimesed udutuled

Tavahind	15 500 €
Erihind al.	13 200 €
Hinnavõit	2 300 €
Kuumakse	158 €

3008 Limited Edition

1,6 THP 156 hj või 1,6 HDi 112 hj

Kahetsooniline automaatne klimaseade, CD/MP3 raadio, bluetooth kät-vaba, USB, püsikiirushoidja, vihasensor, 17" valuveeljed, 6x turvapadi, ESP+ASR, elektrilised aknad, elektrilised soojendusega küljepeeglid, esimesed udutuled

Tavahind	21 300 €
Erihind al.	19 300 €
Hinnavõit	2 000 €
Kuumakse	231 €

508 Limited Edition

1,6 THP 156 hj või 1,6 HDi 112 hj

Kahetsooniline automaatne klimaseade, CD/MP3 raadio, bluetooth kät-vaba, USB, püsikiirushoidja, vihasensor, valgustundlik tahavaatepeegel, 16" valuveeljed, 6x turvapadi, ESP+ASR, elektrilised aknad, elektrilised soojendusega küljepeeglid, esimesed udutuled

Tavahind	22 400 €
Erihind	19 900 €
Hinnavõit	2 500 €
Kuumakse	239 €

Limited Edition universaalkerega versiooni hinnale lisandub 1 100 €

Peugeot sõiduautodel on garantii 5 aastat - tootjagarantii 2 aastat läbisõidupiiranguta + 3 aastat lisagarantii läbisõidupiiranguga kuni 100 000 km. Autoliisingu krediidi kulukuse määr on 3,20% aastas järgmistel näidistingimustel (seisuga 01.09.2012): vara hind 11 500 eurot, sissemakse 10%, jääkväärtus 25%, aastane intressimäär 2,25 % + 6 kuu Euribor, periood 60 kuud, lepingutasu 199 eurot. Kõik hinnad sisaldavad käibemaksu 20%. Autosid on piiratud kogus. Fotod on illustriatiivsed. Pakkumine kehtib kuni 30.11.2012. Täpse pakkumise ja erivõistluse kohta uuri lähemalt www.peugeot.ee/kampaania.

PEUGEOT
MOTION & EMOTION

5 AASTAT GARANTII www.peugeot.ee peugeoteesti	Tallinn Amserv Sõpruse Sõpruse pst 151 Tel: 620 0950 Tallinn Auto Forte Tartu mnt 87 D Tel: 699 7510	Tallinn Metro Auto A. H. Tammsaare tee 53 Tel: 654 0300 Tartu Amserv Turu Ringtee 32 Tel: 730 0666	Haapsalu Uuemõisa Autokeskus Tallinna mnt 78, Uuemõisa Tel: 472 4010 Jõhvi Marine Auto Joama 42 B Tel: 332 1071	Kuressaare Kuressaare Autoteenindus Kalevi põik 2 Tel: 452 1041 Viljandi Raël Tallinna tn 97 Tel: 433 0987	Pärnu Marine Auto Roheline 66 Tel: 449 9072 Valga Salome Tartu Pihtlaka tn 2 Tel: 733 7580	Rakvere Wiru Auto OÜ Kreutzwaldi 58 Tel: 329 5560 Narva Marine Auto Tiimoni 5 Tel: 354 5001
--	---	---	--	---	---	--

Politseinikul tuvastati joove, mille tekitas valuvaigisti

Eesti esimene ja ainus naismotopolitseinik räägib avariist, mis oleks võinud lõpetada tema karjääri. **Joobnudpäi avarii tegemises** süüdistatud politseinik poleks eal arvanud, et tööandjast saab mu vastaspool. **Tõe paljastas** haiglaõe käega paberinurgale kirjutatud alkoholi sisaldava ravimi nimi.

Holger Roonemaa
holger.roonemaa@epl.ee

„Ma mäletasin täpselt, et selle tõusu järel tuleb lauge laskumine ja seejärel vasakkurv,” meenutab Mirjam Männamaa. Oli 21. juuni ja kell näitas 14.31. Eesti esimene ja seni ainus naissoost motopolitseinik Mirjam on selleks ajaks juba kuus tundi tööpõlde olnud. Tema tolle päeva ülesanne on julgestada Võrumaal Rõuges Ööbikuorus peetavaid jalgrattavõistlusi. Naiste sõit on veninud oodatust pikemaks ja väsinud sportlasi „tilgub” väikeste gruppide kaupa üle finišijoonel. Seejärel alanud meestevõistlus kulgeb samal 16 kilomeetri pikkusel ringil, mida Mirjam on sel päeval julgestajana läbinud seitse korda. Võistlusest käib juba viies ring ja peagrupp „nee-

lab” ühe jooksiku alla. Mirjamile tähendab see, et peagrupp enam eraldi tema julgestust ei vaja, ja ta liigub kogu kolonni etteotsa, et anda võimalikele autodega vastu sõitjatele märku, et tagantpoolt tuleb suur grupp rattureid.

Ootamatu väliskurv

Mida ei tule, on aga pikk, lauge ja sirge laskumine. Selle asemel on vahetult pärast tõusuharja hoopis järsk kurv paremale, millele Mirjam 1000-kuupsentimeetrise töömahuga Kawasaki mootorrattaga reageerida ei suuda. Kuna ta on just möödunud ühest politseiautost, ei jõua ta veel tagasi õigesse teeäärde reastuda ja jõuab ootamatult väliskurvi. Kui sama politseiauto jõuab künka tippu, nähakse ees tolmupilve ja kraavi sõitnud Mirjamit. Kui

teistele on see esimene suvepäev, siis Mirjami jaoks suvi selle minutiga ka lõpeb, sest see, mis edasi juhtub, on laitmatu teenistusega politseiniku jaoks võrreldav õudusunenäoga.

„Jõudsin veel mõelda, et nüüd on minek. Äralennu hetke ma enam ei mäleta ning esimene pilt on sellest, kui tõusin põllult püsti,” räägib Mirjam. „Esimene reaktsioon oli viha iseenda vastu, et milleks seda nüüd tarvis oli. Tundus, et tervisega on kõik korras, aga peamine mure oli ratta pärast.” Et tervisega tegelikult kõik sugu- gi korras ei ole, tuleb välja alles siis, kui Mirjam loodab ratta püsti tõsta ja teele tagasi lükata. „Kuidas sa tõstad, kui üks käsi on puruks ja ripub niisama. Pea käis ringi, istusin kraavi servale maha,” meenutab ta.

Kui kiirabiõde Eneli kol-

me minuti pärast appi jõuab, on Mirjam juba kokku varisemas. Veel neli minutit hiljem jõuab päralt võistluse kiirabi, kes annab talle ka esimese doosi valuvaigistit. Kuna võistlus kestab Mirjami õnnetusest hoolimata edasi ja tal ei tundu midagi eluohtlikku viga olevat, viib kiirabibrigaad Mirjami üheksa minuti pärast sündmuskohalt võistluskeskusesse, kus ta antak-

se üle Võru kiirabile ja viiakse kohaliku haiglasse. Talle antakse valuvaigisteid ja võetakse kolm erinevat vereproovi: esimene üldine, teine politsei jaoks ja kolmas veregrupi määramiseks, sest viimase proovi ajal on selge, et sisemise verejooksu tõttu tuleb teha vereülekanne. Üldnarkoosi all reponeerib kirurg Egon Johanson Mirjami vasaku käe. Peale valutava käe ja alaselja kurdab

avarii läbi elanud Mirjam, et tugevasti annab tunda ka kõht. Õnneks on arstil piisavalt nutti, ta kahtlustab sisemisi vigastusi ja Mirjam saadetakse kell 17.06 kompuutertomograafi.

Tulemus on hirmutav: Mirjamil diagnoositakse põrna- ja maksarebend ning sisemine verejooks. Järgneva ööpäeva jooksul saab Mirjam rohkem kui liitri vereülekandeid ja ühtekokku pumbatakse tema

Sukeldujad uudistasid Rummu karjääri

Üllatus Sukeldujatele tuttav Rummu karjäär on olnud nende lemmik oma uppunud ekskavaatorite ja vanglahoone tõttu. Sel suvel üllatas järv suurepärase nähtavusega, mis on nüüdseks kestnud juba paar kuud. Parematel päevadel ei jäänud karjääri vesi oma läbi- paistvuse poolest alla Eesti selgeima veega Äntu Sinijärvele.

Pärast seda, kui aastaid põhiliseks atraktsiooniks olnud uppunud ekskavaatorid järvest välja tõmmati, kaotas karjääri järv natuke oma populaarsust.

Pühapäeval oli järve äärde kogunenud kümneid ja kümneid sukeldujaid, kes käisid karjääri veealust elu uurimas.

Kui 1990-ndate algusaastatel paekarjäär tegevuse lõpetas ja pumbajaam seisati, täitis karjäär kiiresti veega. Uppusid ka vangla alal olnud töötsooni hooned ja killustikutehas. EPL

Foto: Rauno Volmar

Euroopa Parlamendi valimisosalist suurendab komisjoni juhi valimine

Euroopa

Kas läheksite suurema tõenäosusega Euroopa Parlamenti valima, kui iga parlamendis esindatud erakond paneks välja ka oma kandidaadi Euroopa Komisjoni juhi kohale? Nii küsiti juunikuus Euroopa Liidu riikides 27 000 vastajalt ning üle poolte vastas sellele jaatavalt. „See annaks neile tunde, et nad saaksid valida, kas või kaudselt, eurokomisjoni presidenti,” seisis kommentaariks parlamendi kodulehel.

Sisuliselt tähendaks see sarnast situatsiooni, kui on meil Eestis parlamendivalimistel, et kuigi sa hääletad näiteks Tartus Reformierakonna kandidaadi poolt, siis oled andnud mandaadi ka Andrus Ansipile peaministriks saamiseks, keda sa isiklikult valida ei saanud. Valid Euroopa Rahvapartei (EPP) ridadesse kuuluva Isa-

maa ja Res Publica Liidu kandidaati europarlamenti valimistel (näiteks Tunne Kelamit), annad sa sellega ka oma heakskiidu EPP juhi kandidaadile (näiteks José Manuel Barrosole).

Valimiskorra muudatusega on Euroopa Parlamendi komisjon maadelnud juba mõnda aega. Kuigi parlament on EL-i institutsioonidest kõige tuntum, püüab see komisjon leida vastust küsimusele, kuidas suurendada valimisaktiivsust ja selle kaudu saavutada tugevam mandaat.

Uuringutulemuste avaldamisega samal nädalal teatas ka Euroopa Komisjon, et hakkab „tõhustama” üleeuroopaliste poliitiliste erakondade mõju. Arusaadavasse keelde tõlgituna mõjutab see eelkõige 2014. aasta valimiskampaanias nende erakondade nähtavust. **• Lauri Tankler**

Mirjam Männamaa loodab uuesti tsikli selga istuda järgmise aasta kevadel.
Foto: Rauno Volmar

ta selga istuda, on ta pääsenud kõige hullemast. Kuid siis jõuab kätte 11. juuli. Ta käib haiglas rutiinsel sidumisel ja sõidutatakse pärast seda Ädala tänavale korrakaitsepolitseiosakonda pabereid korda ajama. Samal hommikul on politsei korrakaitseosakonnas liiklusbüroo juhi Alo Kirsimäe postkasti potsatanud täiesti ootamatu teade Lõuna prefektuurist: haiglas võetud proovid näitasid Mirjami veres alkoholi. Ta „kutsutakse kohvile” ja päritakse aru: milles on asi ja miks sellest varem juttu pole olnud? Teadupoolest suhtutakse politseis purjuspäi juhtimisse täiesti sallimatult: kõik sellega vahele jäänud vallandatakse. Ole sa kui tahes laitmatu karjääriga või asendamatu, aga erandeid ei tehta, silma kinni ei pigistata. „Küsimus oli õhus, et Mirjam tuleb lahiti lasta. See oli tõsine teema,” nendib Tõnis Sulu, kes taas kord oli Mirjami ise haiglast sidumisel politsei Ädala tänava majja sõidutanud. Veel pahaaimamatult. Mirjam saab šoki, teda valdab ühtaegu nii viha kui ka abitusetunne ja silmist voolavad pisarad.

Tööandja sai vastaspooleks

„Oma tööandja on ühe hetkega su vastaspool, kellele pead hakkama tõestama, et eksperitiisitulemused on valed. See oli väga raske,” meenutab Mirjam.

Tegelikult sõidutasid just Mirjami enda ülemused ta kohe Nõmmele tuntud liiklujuristi Indrek Sirgi kontoris. Sirk ja Mirjam on kauaaegsed sõbrad ning Sirk jätab muud tööd ja tõuseb kontorilaua tagant, et teha ehtsat detektiivitööd. Kuidas sai analüüs leida alkoholi, kui seda Mirjami organismis ei olnud? Sirk veedab järgmised kaks päeva Lõuna-Eestis, sõidab läbi täp-

selt sama raja, kus käis Mirjam – alates õnnetuspaigast kuni Võru haiglani ja TÜ kliinikuni. Ta küsitleb kõiki inimesi, kellega Mirjam pärast õnnetust kokku puutus.

Sirk tuvastab, et mõnetunnise ajavahemiku jooksul võeti Mirjamilt kokku kolm erinevat vereproovi, kuid joovet näitas neist vaid üks – see, mille tellis politsei. Miks saabus vereproovi vastus politseisse alles 11. juulil ehk 20 päeva pärast õnnetust?

Sirk sorib Mirjami haigusloos ja uurib läbi kõik pabereid, mis on tema kohta haiglates koostatud. Ja avastabki, et Mirjamit Võru haiglast Tartu kliinikumi saates on öde kirjutanud haigusloo kokkuvõtte nurgale käsitsi ühe ravimi nime, mida mujal ei ole. Esialgu väheütleva nime ketonaal

Samal ajal kui manustati alkoholi sisaldavat valuvaigistit, võeti ka vereproov.

taga kurja juur peitubki. Tegemist on valuvaigistiga, mis sisaldab etanooli. Paberitest tuleb välja, et selle manustamise aeg ja politsei korralduse peale vereproovi võtmise aeg langevad täpselt sellesse ajavahemikku. Teisisõnu: samal ajal kui Mirjamile antakse parema käe randmel oleva kanüüli kaudu valuvaigistit, võetakse sama käe küünarvarrest vereproov, enne kui alkohol jõuab organismis hajuda. Tavaliselt tehakse selliseid protseduure küll eri kätel, ent kuna Mirjami vasak käsi oli täiesti puru, pole see võimalik.

Sirgi avastus on Mirjamile esimene lootusekiir, ent sellest üksi ei piisa. Sirk palub politsei sisejuurdluse tegijatel kaasa tema materjal juurdlusse ja seda arvestada. Kõik muud Mirjamilt võetud vereproovid

KUIDAS SEE JUHTUS

21. juuni

●● kell **14.31** – juhtub liiklusõnnetus.
●● **14.34** – sündmuskohale jõuab kiirabiõde Eneli. Joobetunnuseid Mirjamil pole.
●● **14.38** – sündmuskohale jõuab võistluse kiirabi ja Mirjamile antakse valuvaigistit Pethidine.
●● **14.47** – kiirabibrigaad lahkub.
●● **15.06** – Võru kiirabi väljasõidukorraldus
●● **15.13** – Võru kiirabi jõuab kohale.
●● **15.20** – sõit Võru haiglasse
●● **15.35** – Võru haiglas võetakse vereproov, ent etanoolisisaldust ei määrata.
●● **15.48** – röntgen randmest
●● **16.00** – manustatakse 100 mg ketonaali.
●● **16.00** – Võetakse vereproov, mida nõuab politsei.
●● **16.15** – politsei jõuab Võru haiglasse.
●● **16.30–17.00** – tehakse üldnarkoos ja dr Johanson reponeerib käe. Pärast operatsiooni võetakse uus vereproov, et määrata veregrupp.
●● **17.06** – kompuutertomograafia tuvastatakse maksa- ja põrnarebend ning sisemine verejooks.
●● **17.45** – uus röntgen vasaku käe randmest
●● **18.05** – Võru kiirabi saab korralduse sõita Tartusse.
●● **18.07** – kolmanda vereproovi vastus, etanooli ei määrata ja proovi ei säilitata
●● **18.12** – väljasõit Võru haiglast
●● **19.00** – TÜ kliinikumi saabumine
●● **19.13** – kliinikumis võetud esimese vereproovi tulemuste järgi veres etanooli ei ole.
11. juuli
●● Lõuna prefektuuri saabunud vastuse järgi on Mirjam verest leitud 0,23 mg alkoholi.

on juba hävitatud. Küll aga on võimalik tellida kohtuekspertiisi instituudilt korduvanalüüs samast verest ja lasta seekord otsida ka ketonaali jälgi. Kui need on olemas, leiab Sirgi teooria ametlikku kinnitust. Mirjamile tähendab see taas kannatust ja närveerimist.

Esimene lootusekiir

Kui tulemused lõpuks saabuvad, võib Mirjam röömustada. Tema veres oli tõesti alkoholi sisaldavat valuvaigistit, mille toimeaine on ketoprofeen. Augustikuu viimastel päevadel lõpetab politsei oma sisejuurdluse: Mirjam on ametlikult süüst vaba. Arvestades tema üleelamisi ja saadud vigastusi, lõpetatakse avarii kohta algatatud väärtusloenduse otstarbekuse kaalutlusel. Mirjami karjäär on päästetud ja ta võib jälle julgelt kolleegidele silma vaadata.

„Jah, ma olin ise süüdi, et õnnetuse põhjustasin. See oli täiesti omast lollusest ja selle vastu pole ma kunagi vaieldanud. Ja just selle rumaluse tõttu tõmbasin endale kaela ka kõik ülejäänud jamad,” ütleb Mirjam viimase kahe ja poole kuu sündmuste kokkuvõtteks Laitse rallipargis, kus tema kolleegid on igasügisel mootorrattaõppusel. Ehkki ta ise on veel haiguslehel ega saa mootorratta selga istuda, eelistab ta olla omade keskel ja aidata kaasa, niipalju kui vähegi võimalik – kas või tsikleid tankides, kui vaja. Pealegi on vähestel jagada nii väärtuslikke ja elust enesest saadud kogemusi kui Mirjamil. Kindlustus otsustas tema Kawasaki ratta maha kanda. Uus ratas on juba olemas ja seda värvitakse parajasti politsei värvi – sinivalgeks. Järgmise aasta kevadel istub Mirjam uuesti mootorratta selga ja tõenäoliselt kohtuvad paljud selle loo lugejad Mirjamiga maanteel. Vaadake ette. ●

**INFO-AUTO BUTTIKIDES NÜÜD
PIIRATUD KOGUSES VALMIS VOLVOSID
SUVELÕPU SOODUSHINDEDEGA.**

Tuttuued Volvod tavahinnast
3000 – 8000 eurot soodsamad.
Tee oma skandinaavialikult stiilne
ja turvaline valik **volvo.infoauto.ee**

Info-Auto
www.infoauto.ee

TALLINN Järve Pärnu mnt. 232 tel. 671 0020 infoauto@infoauto.ee
TARTU Turu 27 tel. 737 1890 tartu@infoauto.ee
PÄRNU Tallinna mnt. 89a tel. 447 2777 parnu@infoauto.ee

Vaata kampaania tingimusi volvo.infoauto.ee.
Pildid on illustratiivsed.
Kampaania kehtib kuni 30. september 2012.

SUVEKAUPADE SOODUSMÜÜK

Eesti perekonnale last kandev asendusema pandi Ukrainas vangi

Surrogaatema

Svetlanat süüdistati ühe väikelapse müügis, ta eitab süüd ja kinnitab, et aitas hoopis päästa lapse elu.

Kadri Ibrus
kadri.ibrus@ep.lee

Lapsi saada sooviv Eesti paar. Ukraina üksikema, kes on valmis teistele lapsi kandma. Ühel hetkel tundus loogiline, et need kaks osapoolt saavad kokku ja aitavad üksteist. Ent seda, milliseid pöördeid võib võtta ühe lapse teekond siia maailma, ei oleks keegi osanud ette näha.

40-aastased abikaasad Margus ja Tiina on teadlased. Neil on hea töökoht, kindel sissetulek, oma kodu. Ent neil ei ole õnnestunud täide viia oma suurimat soovi saada lapsi. Pikkade aastate jooksul on ära kasutatud kõik võimalikud meetodid ja tänapäeva teaduse võimalused, kuid seni tulutult.

Kogemus oli olemas

Ka võimalike asendusemade poole on pöördutud rohkem kui üks kord. Kui leiti Svetlana, siis mõttega, et see on viimane katse. Ukrainas Donetskis elava Svetlanani jõuti tuttavate kaudu. Ta on üksikema, kes elab koos 19-aastase tütre ja nelja-aastase poja-ga. Läinud aastal korraldas ta heategevusfondi vähekindlustatud perede laste abistamiseks, rääkis Eesti Päevalehele kohaliku ajalehe Komso-molskaja Pravda ajakirjanik Pavel Kolesnik, kes kajastas lugu oma ajalehes ja on uurinud perekonna tausta. Svetlana käis mööda ettevõteteid ja kogus vaesust kannatavatele peredele raha. Peale selle oli tal juba asendusemaduse kogemus, ta on sünnitanud teistele inimestele juba kaks last. „Eestlased tegidki otsuse Svetlana kasuks, sest ta tundus neile vastutustundlik ja mõistlik ning oli ka nõus nendega ametliku lepingu sõlmima,” selgitas Kolesnik.

Lepiti kokku, et asendusema tasu on 15 000 dollarit pluss 400 dollarit iga raseduskuu eest.

Ka kõik ravimite ja meditsiiniliste protseduuride arved laekusid eestlastele. Juba esialgsed surrogaatema viljastamise protseduurid ise maksavad 5000–6000 eurot ja kui need ei õnnestu, siis raha tagasi ei saa.

Kaks nädalat pärast protseduuri näitas analüüs, et 50-protsendise tõenäosusega on Svetlana rase. Liiga vähe aega oli kulunud, et saada täpsemat vastust. Ent eestlased olid siiski juba väga optimistlikud. Ja korraga pandi Svetlana vangi.

Svetlana tundus Eesti perele vastutustundlik ja mõistlik.

Foto: erakogu

Mis paradoksaalne: surrogaatemale pannakse süüks lastega kaubitsemist.

Süüdistuse järgi olevat Svetlana võtnud ühest halvasti toimetulevast perekonnast

sümboolset, väidab prokuratuur. Paragrahv, mille alusel Svetlanat kahtlustatakse, näeb süüdimõistmise korral ette 8–15-aastase vangistuse.

Eesti Päevalehel õnnestus rääkida vangis istuva Svetlana 19-aastase tütre Katjaga, kes väitis, et tema ema peale on alusetult kaevatud ja et seda tegi tollesama kolmekuuse lapse ema. „See naine andis tegelikult ise talle oma lapse ära,” selgitas Katja. „Ta oli purjus ja soovis

kes nõustusi tema eest hoolitsema,” rääkis Katja. Tema sõnul ei ole see esimene kord, kus too naine ei taha oma laste eest hoolitseda, ja lapsi on tal kokku neli. „Kui tal siis raha otsa sai, tahtis ta, et talle makstaks raha selle lapse eest. Siis ta helistaski miilitsasse ja kaebas minu ema peale,” väitis Katja. „Ta lihtsalt kasutab olukorda ära.” Katja kinnitas, et tema ema ei ole raha saanud. „Mingit müüki ei toimunud.” Neiu sõnul ei ole prokuratuur esitanud müügi kohta ka tõendusmaterjali.

Prokuratuur ei ole veel otsustanud, kuhu kriminaalasi saata ja kuidas edasi toimida.

Seni tuleb Svetlanal Ukraina justiitsüsteemi järgi oma saatust oodata vang-

kolmekuuse lapse ja viinu ta teise, paremini toimetulevasse perre, kes nõustus lapse eest hoolitsema. Ent ta olevat selle eest saanud ka tasu, kas või

lapsest lahti saada ning andis ta siis mu emale. Kolmekuuse poiss kaalus kõigest 1800 grammi, oli räpane ja näljane. Ema andis ta inimestele,

las, kuigi kohtusse pole asi veel jõudnudki. „Ukrainas ootavad inimesed väga pikka aega vanglas, vahel aastaid, enne kui asi üldse kohtusse jõuab,” nentis ajakirjanik Pavel Kolesnik. Samuti on tema sõnul Ukraina vanglate tingimused väga karmid, kindlasti mitte rasedale naisele sobilikud.

Eesti pere on mures

Mis jääb aga üle Eesti perel? Nad on mures nii oma sündimata lapse kui ka Svetlana tervise pärast. Nende laps on Ukrainas vangi ja teha ei saa nad tema kaitseks praegu suurt midagi.

Kolesniku sõnul tuleb oodata ametliku ekspertiisi tulemusi Svetlana raseduse kohta. Nimelt on ametivõimud ka selle küsimuse alla pannud. Kohe kui Svetlana vangistati, tegi vangla arst talle läbivaatuse ja kinnitas tema rasedust, kuid nüüd kahtlustatakse, et Svetlana maksis arstile selle hinnangu eest. Tütar Katja kinnitas, et ema on endiselt rase, käimas peaks olema neljas raseduskuu. Neiu sõnul loodavad nad, et mingi otsus kriminaal- asja kohta tuleb septembri lõpuks. ●

KOMMENTAAR

Perekond: Eesti seadused on absurdsed

Eestlastest paar saatis Eesti Päevalehele oma kommentaari.

„Kogu see olukord on saanud võimalikuks ainult seetõttu, et Eesti vananenud ja idiootlik seadus keelab surrogaatemaaduse. Jah, ühiskonnas, sealhulgas ajakirjanduses, on selle keelu tühistamisest juttu olnud, kuid et õigusakte lähitulevikus muudetaks, on ebatõenäoline.

Kuna neid paare, keda see puudutab, on Eestis väga vähe, siis ei ole see poliitikutele ilmselgelt prioriteet. Inimesed peavad otsima võimalusi välismaalt, riskides nii ebameeldivate olukordadega. Rääkimata sellest, et haigekassa ei finantseeri selliseid programme välismaal ja paljud lihtsalt ei saa seda endale lubada. Aga kui ka lõpuks saavad, siis kaasnevad sellised väljaminekud, et kõigest muust tuleb loobuda. Selle taustal rääkida vajadusest suurendada Eestis sündimust – see kõik tundub täielikult absurdne.”

KESKKONNAAMET

Meeruse sadama akvatooriumi süvenduse keskkonnamõju hindamise aruande avalikustamise teade

Keskkonnaamet teatab Meeruse sadama akvatooriumi süvenduse keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) aruande valmimisest, aruande avalikust väljapanekust ja avaliku arutelu toimumisest.

AS Logman Invest esitas 15.12.2011 Keskkonnaametile taotluse vee erikasutusloa saamiseks Tallinnas Kopli poolsaare edelarannikul asuvas Meeruse sadama akvatooriumis kai nr 5 sildumis- ja manöövrivee süvendamis- ja kaadamistööde tegemiseks mahus kuni 46000 m³. Kavandatavad ülesüvendustööd tehakse eesmärgiga võtta kail nr 5 vastu puistlastilaevu mõõtmatega 100 m x 16 m x 6 m, sildumis- ja manöövrivee sügavusega 7,3 m. Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhitamissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 punktile 17 algatas Keskkonnaamet nimetatud taotlusele KMH (19.01.2012 kiri nr 7-6/12/37949-2).

Arendaja on AS Logman Invest (aadress Kopli ranna 49, 11713 Tallinn), kontaktisik on Endel Siff, tel. 620 1600, e-post: info@tallinnbekkerport.com. Otsustaja ja KMH järelevalvaja on Keskkonnaamet (aadress Narva mnt 7a, 15172 Tallinn), kontaktisikud on Kaari Männikus-Nilson, tel. 615 5456, e-post: kaari.mannikus-nilson@keskkonnaamet.ee ja Egle Alt, tel. 384 8744, e-post: egle.alt@keskkonnaamet.ee. KMH viib läbi Eesti Mereakadeemia (aadress Kopli 101, 11712 Tallinn), kontaktisik on Katrin Erg, tel. 53491628, e-post: katrin.erg@gmail.com.

KMH aruandega on võimalik tutvuda avaliku väljapaneku perioodil 18. septembrist 2012 kuni 2. oktoobrini 2012 Keskkonnaameti kodulehel www.keskkonnaamet.ee (Uudised & Teated - Keskkonnamõju hindamised) ning tööpäeviti kella 10.00-14.00 Eesti Mereakadeemia ruumis 231 (Kopli 101, Tallinn).

Aruande kohta saab esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult või e-posti teel ülaltoodud kontaktide kaudu 2. oktoobrini 2012. Aruande avalik arutelu toimub 3. oktoobril 2012 kell 12.00 Eesti Mereakadeemias ruumis X223 (Kopli 101, Tallinn).

Eruohvitser üürib Käsmsus riigilt võileivahinna eest kortereid

Ebaseaduslik

Üüri maksab Mihkel

Rohtla vaid 28 eurot kuus

ja kodulehe järgi üürib

tube majutuseks välja.

Tuuli Jõesaar

tuuli.joesaar@epl.ee

Kolme karu muinasjutus avastavad karud, et Kuldkihar on nende majas käinud, nende pudru nahka pistnud ja võõraste voodisse magama jäänud. Eesti siseministeerium on praegu muinasjutu karuperega üsna sarnases olukorras: üks eruohvitser, kes lepingu järgi peaks ministeeriumile kuuluvast Käsmu majast eluruumi üürima, on sinna asutanud hoopistükkis majutusteenust pakkuva puhkekodu. Siseministeerium pole selleks luba andnud. Peale selle tekib küsimus: miks peaks üks eruohvitser üldse saama võileivahinna eest riigi kortereid üürida?

Ilmetu silikaathoone

Maja, milles eruohvitser suvitab, pole just kaunis: tegu on nõukogudeaegse pika ja ilmetu silikaathoonega, milles on ruumi veidi üle kahesaja ruumetri. Remonti vajava ilmega majast üürib veidi üle sajalt ruutmeetril laiuvat kahte korterit erus olev kolonelleitnant Mihkel Rohtla. Muidu võib-olla ei saakski teda eriliseks õnneseeneks pidada, kuid maja asukoht kinnitab vastupidist. Nimelt asub kõnealune maja eriti magusas suvituspiirkonnas: kiviviske kaugusel Käsmu meremuuseum ja paadisadam. Rendilepingu on Rohtlaga sõlminud politseija piirivalveamet ning korterite üüri küsib riik tagasihoidlikud 28,46 eurot kuus. Arvestades Käsmu mainekust on suvituskoht suisa võileivahinna eest saadud.

Maja asub eriti magusas suvituspiirkonnas: kiviviske kaugusel Käsmu rannast, naabriteks Käsmu meremuuseum ja paadisadam.

Foto: Siim Lövi

Rohtla pole aga rahuldunud sellega, et ta ise majas suvitab. Ta on sinna asutanud ka MTÜ, mis peaks kodulehe järgi olema „pansionaat, mis on eelkõige mõeldud missioonilt naasvatele ja Eesti sõjaväe veteranidele kui ka sõjalise ajaloo huvilistele”. Kas tõesti laseb siseministeerium ühel erusõjaväelasel ministeeriumile kuuluvas majas rahumeeli ruume välja üürida?

Siseministeerium tunnustab, et Rohtla tegevus on seadusvastane. „Rohtlal puudub üürnikuna seaduslik alus nimetatud aadressile juriidiliste isikute registreerimiseks,” ütles ministeeriumi pressinõunik Mihkel Loide. Erilist meelehärmi ei näi Rohtla tegevus siiski valmistavat.

„Arvestades hoone seisukorda, ei ole seal ulatusliku majutuse ajamine väga

reaalne. Samuti puuduvad siseministeeriumil sellekohased andmed, et nimetatud aadressil seesugust tegevust aktiivselt ellu viidaks,” kinnitas siseministeeriumi varahaldus- ja hankepoliitika osakonna juhataja asetäitja halduse alal Lauri Preimann.

Sellegipoolest tahab ta, et Rohtla oma MTÜ ministeeriumi majast välja koliks. „Oleme kirjalikult palunud Mihkel Rohtlal MTÜ sellelt aadressilt välja registreerida. Juhul kui Mihkel Rohtla ühingu välja ei registreeri, esitab siseministeerium lähiajal taot-

luse õigusliku aluseta tehtud registrikande kustutamiseks,” selgitas pressinõunik Loide.

Pärast seda on ministeeriumil kavas maja juba selle aasta lõpuks Riigi Kinnisvara AS-ile üle anda. Mis siis Rohtla magusast üürilepingust edasi saab, on praegu teadmata. ●

OTSING

Mihkel Rohtla ise jääb tabamatuks

Jääb teadmata, mida kolonelleitnant Rohtla ise ministeeriumi pinnal pansionaadi pidamisest arvab, sest teda ei õnnestu mitmel päeval tabada.

Pansionaadi kodulehel olev telefoninumber pole enam kasutuses ja ka Merekooli 4 maja külastades üürnikku näha

ei õnnestu. Aed ja maja on küll üsna hoolitsetud ilmega, kuid majaperemest ega ka suvitavaid pensionäre seal näha pole. Naabermaas tegutseva Käsmu muuseumi juhataja Aare Vaik kinnitab, et Rohtla majas pole pansionaadi moodi tegevust kunagi märgata olnud ja eruohvitser kasu-

tavat seda vaid suvilana. Kuigi Vaik ei kiida Rohtla pansionaadibluffi heaks, kardab ta ka maja üleminekut Riigi Kinnisvara AS-ile. „Siis müüakse see nagunii maha ja kes teab, mis siis siia tuleb. Minu meelest võiks see maja riigile alles jääda ja olla rahvale avatud,” ütles Vaik.

Patsientide nõukoda pooldab streiki

Tervishoid

Arstiabi kättesaadavus ei ole Eestis viimastel aastatel mitte paranenud, vaid oluliselt halvenenud, teatas Eesti patsientide nõukoda.

Nõukoda pooldab streiki, sest see aitab juhtida avalikkuse ja poliitikute tähelepanu peale arstide ja õdede ebaproportsionaalselt suure töökoormuse ka tervishoiusüsteemi muudele olulistele puudustele ja ühiskonna ootustele. Probleemid ja arstiabi kättesaadavuse halvenemine ei ole halvendanud üksnes tervishoiutöötajate elukvaliteeti ja põhjustanud nende Eestist lahkumist, vaid on mõjunud negatiivselt ka patsientide tervisele ja korralike sotsiaalmaksu maksjate õigustele Eestis.

Rahulolematus suureneb

2011. aasta sügisel sotsiaalministeeriumi ja haigekassa tellimisel korraldatud üleriigilise küsitluse tulemustest selgus, et rahulolematus arstiabi kättesaadavusega on suurenenud 42 protsendilt 46-le. Eriarstide juures käinud haigetest pääses soovitud ajal arsti vastuvõtule 61 protsenti võrreldes eelmise perioodi (2006–2009) 66–77 protsendiga. Neli viiendikku vastajaid nimetas eriarsti juurde soovitud aja mittemääramise põhjuseks liiga pikka järjekorda. Tervis halvenes 36 protsendil soovitud vastuvõtutajate jäänud patsientidel.

Uuring käsitles ka olukordi, kus patsienti ei registreeritud kohe eriarsti järjekorda, sest seda alustati alles teatud kuu- või nädalapäevast. Seda oli juhtunud ligi 26 protsendil eriarsti külastanutel. ● EPL

Täna Delfis: kuidas kasutavad poliitikud sotsiaalvõrke?

Jazzlavastus

MOONLIGHT express

Esietendus juba sel laupäeval 22. septembril Vanemuise suures majas

HEDVIG HANSON
UKU SUVISTE
AIVAR TOMMINGAS
Vanemuise balletitrupp
Big Band Tartu

vanemuine.ee

LAVASTAJA ja KUNSTNIK
MARE TOMMINGAS

KOREOGRAAF
IGOR BARBERIC (Horvaatia)

MUUSIKAJUHT
TARMO LEINATAMM

Aasta toetaja
kinema

Aasta toetaja
Dunker

Ametlik autopartner
AMSERV

Tartu
hoidu mõtetu linn

PEAMINISTER ABIELLUS KOHTU OTSUSE KIUSTE

Zimbabwe peaminister Morgan Tsvingirai (60) abiellus laupäeval Elizabeth Machekaga (35), kuu- gi kohalik kohus oli pulmad ära keelanud. Ta naine hukkus juba 2009. aastal autoavariis, aga

mees oli pärast seda käinud mit- me naisega ja kohus luges tava- õigusele tuginedes ta „seadusli- kuks” naiseks hoopis ühe endi- se armukese. Kahenaisepidami- ne on riigis keelatud. **BBC**

KUIV SEADUS TŠEHHIMAAL

Tšehhi valitsus keelas riigis ka- ge alkoholi müügi, pärast seda kui 19 inimest oli surnud meta- noolimürgitusse. Keeld puudu- tab ka restorane ja hotelle, lau- päeval korraldas politsei aga

suurhaarangu baarides ja poodi- des, et kontrollida keelust kinni pidamist. Kuiv seadus võib kes- ta isegi nädalaid, kuni selgub, kui laialdaselt mürkviina on levi- tatud. **EPL**

KIIRKESKKOOL

Rootsis üritatakse rajada nn kiirkeskkooli, mille lõputun- nistuse võiks kätte saada vaid aastase õppimisega. Kõik teo- reetilised õppeained kärbitaks õppekavast välja. **YLE**

Tüütu Afganistan: oleks aeg hakata äratulekut planeerima

Koalitsioonivägedel on Afganistanis metsikult palju varustust, mis on vaja ära tuua. **Vaid koostöös** brittidega saab Eestisse tagasi tuua meie soomukid. Mis saab ülejäänust?

Analüüs

Lauri Tankler
reporter

Loo algus esiküljel

Tegemist ongi üpris linnalaad- se kohaga, kus on täismöödus lennujaam, mille maandumis- rajad suudavad vastu võtta ka kõige suuremaid transpordi- lennukid. Püsti on pandud erakordse tehnilise sisustusega täismöödus haigla, mis ravib ka kohalikke elanikke. On väli- kino, poed, ilusalongid.

Kinoekraani juures piljar- disaalis mängivad noored eri- nevad tavapärasest Viljandi linnast selle poolest, et kõi- gil on kaasas automaat. Kõrts- sis müüakse vaid alkoholiva- ba õlut ja veini ning kui tava- liselt paned sa Eestis kõrtsi minnes jope kõrvale, siis seal on sul vaja leida koht oma rel- vale. „Do you have your gun?” küsib silt sööklauksel.

Aasta pärast peaksid NATO jõudude igapäevased operat- sioonid Afganistanis läbi saa- ma, kahe aasta pärast peaks see koht olema suletud. Kui- das see võimalikuks saab?

Eestlastele oleks kasulik, kui järgmine kriisikolle asuks Eesti-sarnase kliimaga kohas.

Veelgi täpsemalt: kui Eestil on murdosa sellest varustu- sest, mis on seal brittidel, ja brittidel murdosa ameeriklas- te varustusest, siis isegi meie enda varustuse kojutamine tekitab poliitikutele ja sõduri- tele peavalu. See on üks põh- jus, miks ka praegu Camp Bas- tioni nimelist vädlinna pigem laiendatakse – et saaks varus- tust kokku pakkida.

Peale kuulsate konteineri- tesse ehitatud saunade on Ees- ti logistikaüksusel veel küm- neid ja kümneid konteinereid

varustusega, mille kojutoomist tuleks juba hakata arutama.

„Eestil on Helmandis 25 soomukit, kümme veoautot ja väiksemaid masinaid, lisaks relvastus ja muu varustus,” sel- gitas kaitseväge peastaabi pres- sijaoskonna ülem, kaptenma- jor Ingrid Mühling. „Nende transpordiks ette valmistami- ne ja Eestisse saatmine nõuab põhjalikku ettevalmistust ja koordineerimist, logistikute töökoormus kindlasti järgmi- sel aastal kasvab ning neil jät- kub tööd Helmandis ka pärast kompanii lahkumist.”

Mis tuua, mis jätta

Sisuliselt on küsimus kõige- pealt selles, kuidas tuua koju vanemad soomukid, mida Ees- ti üksused enam Afganistanis ei vaja. Brittidel on väga detailsed plaanid tehtud, räägiti mulle, ja ka minister Reinsalu kinnitas, et Eesti kaitseväge on võimalik hakata brittide logistikat kasu- tades kraami ära tooma.

Omaette küsimus on ka see, kas või kui palju on mõttekas tegelikult üldse koju tuua, sest Briti lennukitega Londoni kaudu ja seejärel konteineri- tega meritsi Eestisse saatmi- ne läheb päris palju maksma. Lisaks on variant panna pakid teele läbi Pakistani ja seal edasi lae- vaga või siis maad mööda rongiga läbi Põhja-Afganistani ja

Venemaa. Seetõttu on võima- lik, et samal ajal kui NATO väed annavad järjest enam jul- geolekuvastutust afgaanidele üle, antakse neile ka koaliti- sioonivägede varustust, mille kodumaale toimetamine oleks ebapraktiline.

Aga isegi kui NATO riiki- de kaitseministrid ja väejuhid lepivad kokku selles, mis roll on eri riikide üksustel järgmi- se aasta jooksul ja ka 2014. aastal, tuleb Eestil väljatoomise plaane paika pannes arvesta- da, et ehk ongi meie panus

Eesti kaitsevälelased suvel patrullis Foto: Kristel Maasikmets (kaitsevägi)

2014. aastal pelgalt väljaõpe. See tekitab juba eraldi vali- kute küsimuse: mis ajahetkel tuleb ka Eestil otsustada, et meie panus Afganistanis on antud ja oleks vaja meeskon- naga koju ära tulla?

Õlalepatsutused on käes

„Mul oleks hea meel, kui paneksime hommepäev sel- le poe seal kokku,” tunnistas Scoutspataljoni ülem kolonel- leitnant Vahur Karus eelmise aasta novembris Postimehele. See ehk võtabki kokku, kui- das suhtub Afganistani suur osa kaitseväge juhte. Meid kii- detakse NATO tasandil sõja- lise panuse eest, rahvusvaheli- sel poliitilisel areenil oleme me oma õlalepatsutused kätte saa- nud. Nüüd oleks aeg teha üks paus, komplekteerida Scouts- pataljon niimoodi kokku, et pataljon saaks sellise üksuse- na päriselt treenida.

„Väsimus ei ole õige sõna,” arvab minister Reinsalu ja paneb rõhku hoopis selle- le, kas need võitlejad leiavad endale piisavalt rakendust ka siis, kui Afganistani missioon läbi saab. Kompaniiülem major Eero Aija raamistas sel- le mõtte sõnadega, et kui Ees- ti ei jõua palgaga motiveeri- da, siis kuidagi peab kaitseväge Scoutspataljonis teenimise atraktiivseks tegema. „Põnev

teenistus,” oli tema hinnangul see lisanduv motivaator.

Kaitsejõudude peastaabi suhtumine on veelgi praktili- sem: missioonidel käimisega saavad võitlejad konkreetseid oskusi ja teadmisi, mida saab kasutada Eesti kaitsevõime ülesehitamiseks. Robustselt öeldes: sõjalisest vaatenurgast oleks Eesti sõduritele kasulik, kui järgmine rahvusvaheline kriisikolle oleks mõnes piir- konnas, kus on Eestiga sar- nane kliima või loodus.

Näiteks on Eesti merevägi panustanud sellele, et suuru- selt teine on nn piraaditorjemi- sioon: EL-i egidi all korralda- tav Atalanta. Ohuvägi võib loo- ta sellele, et äsja USA vägede koosseisus välja õpetatud Black Hawki kopteripiloodid toovad pärast Afganistanist lahkumist oma oskused Eestisse.

Nende üheksa Afganistani ja Iraagi aasta jooksul on eestlased kõrbetingimustega juba harju- nud. Ehk on just nende osku- si ja teadmisi vaja juhuks, kui NATO otsustab sekkuda Süü- ria konflikti? Kuigi ka minis- ter Reinsalu sõnul on tegemist maailma jaoks keskse julgeole- kuprobleemiga, pole meil sinna esialgu siiski asja. „Ettenähtavat sõjalise missiooni ettevalmis- tust praegu NATO-l arutlusele ei ole,” võtab ta selle võimali- ku suuna kokku. ●

SAMPO PANGA NIMI KAOB

15. novembri öösel vahetatakse Sampo panga hoonel silti, sest pank saab siis uue nime ja muutub Danske Bankiks. Nimevahetus toimub Danske Bank Groupi otsusega luua ühtne rahvusva-

heline kaubamärk, mis kehtiks kõigis riikides. Muudatus puudutab kokku kaheksat maad, kus Danske Banki harukontorid tegutsuvad praegu mõne muu nime all. **ERR**

NAISED KÜSIVAD VÄHEM PALKA

Tartu ülikoolis tehtud analüüs tõdeb, et naiste ja meeste palgalõhe on inimeste endi tekitatud, sest naised küsivad sama kvalifikatsiooniga meestest kolmandiku võrra väiksemat töö-

tasu. Uuringu ühe tegija, TÜ majandusteaduskonna teaduri Pille Mötsmehe sõnul kujundavad naised palgasoovi selle järgi, mida naistele tööturul pakutakse. **ERR**

RAUDTEE LÕÖGI ALL

Poola ei toeta Rail Balticu rahastamist nii, nagu on välja pakkunud Euroopa Komisjon. See võib tähendada, et Euroopa Liit ei saa raudtee-ehitust 85% ulatuses rahastada. **ERR**

Tartu ärimehed annavad Tallinna ärihoonele revolutsionääri nime

Kinnisvara

Eesti juhtiv jahutootja hõivab üha tugevamat kohta Tallinna kinnisvaras.

Andres Reimer

andres.reimer@epl.ee

Tartu Milli omanikfirma Tiigi Keskus taotleb kaubamärgi Klementi registreerimist, et müüa selle nime all Tallinnas Akadeemia teel asuva büroohoone rendipindasid.

„Inimesed tunnevad seda maja Klementi nime järgi ning me soovime seda kaubamärgi nüüd kaitsta,” ütles ettevõtte aktsionär Romet Puhk.

Ärikeskuse ankurrentnikuks on Norra õmblustööde allhankefirma Protex, mis laienes tänava saja töötajaga tsehiga Tallinnasse.

Tiigi Keskus uuendas maja fassaadi ja remondib büroopindasid, mida soovib odavas või keskmises hinnaklassis välja rentida. „Me pakume rentnikele uuendatud ventilatsioon- ja küttesüsteemiga bürood, kuid sekretäri- ja sideteenused peavad klien-

ga. Ettevõtte kinnisvarareportellis leidub äri-, tootmis- ja elamumaa kinnistuid Tartus, Harjumaal ja Lääne-Virumaal.

Esmalt vaid rukkijahu tootmisega tegelenud Tartu Mill tõusis Eestis oma valdkonna juhtivaks ettevõtteks, kui pärast 2002. aasta maikuus moodsa nisujahuveski käivitamist hakati tootma ka nisu-jahu. Uno Lausingu juhitud ettevõtte müüb üle 40% toodangust Eestist välja Soome, Rootsi, Läti, Tai, Malta, Palesiina ja Gambia turule.

Kasumlik jahuäri

Tartu Milli eelkäija on 2000. aastal Saksa firmadele müüdud Tartu Veski, millest poole omandas aasta hiljem osahing Veskimehed.

Ettevõtte, mis kuulub võrdsetes osades Saalemühle Alsenlehenile ja Tiigi Keskusele, toodab igat tüüpi nisu- ja rukkijahu ning mannatangu, impordib jahusegud, riisi, tatart ja ka loomasööta.

Teravilja hinna tõusu mõjul kergitas turul domineeriv Tartu Mill tänava septembrist jahu hinda kuni veerandi võrra, mis toob mõne kuu pärast

kaasa ka leiva- ja saiatoodete kallinemise. Suvel tõusis teravilja hind kehva saagikuse mõjul ligi 17 protsenti, teatas konjunkturiinstituut. Nisu kallines

ligi 19 protsenti.

Tartlastel võib olla ka jõulisi võtteid, sest riigiprokuratuuri süüdistuse järgi tahis ettevõtte juht ja suuromanik Uno Lausing saavutada samas valdkonnas tegutseva Stahlhutiga kokkulepet, et see ettevõtte lõpetaks Eestis kõrge kvaliteediga jahu tootmise ja lahkuks turult, nii et Tartu Mill AS jääks turule üksi. ●

Klementi kinnistu Tallinnas Mustamäel kuulub nüüd Tartu jahuärimeestele.

Foto: Tanel Meos

Klementi ärikeskuse ankurrentnikuks on Norra õmblustööde allhankefirma.

did endale ise hankima,” avas Puhk oma ärikontseptsiooni. Klementi maja üürihinnad jäävad vahemikku 2–6 eurot ruutmeetri eest.

Jahuärimeestele kuulub Tallinnas Akadeemia tee ja Kadaka puistee piirkonnas mitu kinnistut kokku ligi 13 000-ruutmeetriste pindalaga ning Nõmmel kokku ligi 26 000-ruutmeetriste pindala-

REVOLUTSIONÄÄR

Vilhelmine Klementi nimi meenutab Eesti sõjaeelset ajalugu

Klementi ärihoone näol on tegemist Nõukogude ajal ehitatud suure tootmishoonega, kus tegutses kommunistliku riigikukutaja Vilhelmine Klementi järgi nime saanud naisteriie-õmblusvabrik. Klementi õmblusvabrik kuulus mullu septembris pankrotistunud PTA Grupile, õmblusvabriku pankrot kuulutati välja eelmise aasta detsemb-

ris. Üks Klementi võlausaldaja oli Tiigi Keskus.

1904. aastal sündinud Vilhelmine Klementi oli Eesti Kommunistliku Noorsooühingu aktivist, kes 1921. aastal liitus Eesti iseseisvuse vastu tegutsenud illegaalse Eestimaa Kommunistliku Partei-ga. Ta suri Tallinna keskvanglas 1929. aastal pärast seitse aastat kestnud vangistust.

KOMMENTAAR

Kinnisvara on jälle tasuv

Peep Sooman

Pindi Kinnisvara juhataja

Tiigi Keskus on valinud oma kinnisvaraarenduseks kergetööstusele sobiva piirkonna Akadeemia teel ja Kadaka puisteele, kus tööjõud asub lähikonnas. Kui büroosid rentides hoitakse 2–6 euro suurust ruutmeetri hinda, siis ollakse samuti edukad. Paljud äärelinna büroohooned on astunud ämb- risse, küsides kesklinna tasemele

vastavat rendisummat. Selle tulemusena on majad tühjad.

Pärast kriisi möödumist hakkab kinnisvara taas muutuma soositud kapitali akumuleerimise vahendiks. Edukalt töötavatel ettevõtjatel pole oma dividendide paigutamiseks praegu just palju võimalusi: pangad maksavad väikest intressi, aktsiad näivad ebakindlad ja oma ettevõtte lõputu laiendamise kasumi investeerimisega pole samuti alati otstarbekas.

Kupongiärisse on alles jäänud vaid üksikud

Vautšeriäri

Kui veel aasta-poolteist tagasi üritasid kümned väikeettevõtjad põlve otsas käima panna oma päevapakkumiste portaal, siis nüüdseks on turg raske käega korrektiive teinud. Üle 30 ettevõtte on alles jäänud käputäis tõsiseltvõetavamaid, mille turuliider on oma vald-

konnas äri esimesena püsti pannud Cherry Media.

Cherry turundusjuhi Martin Kõiva sõnul kontrollivad nemad poolt siinset turgu, aga endiselt on ruumi arenda-da. „Cherry purustas müügi-rekordeid alles maikuus, kuid jooksva kuu põhjal võib öelda, et kaua see rekord ei püsi. Tõsi, tõus tuleb enamjaolt

uutesse kategooriatesse laienemise näol (kaubad, reisid jne), samas paljud konkurendid, kes pole oma valikut laiendanud, on kas hingusele läinud või jäänud püsima samale tasemele, kus oldi kaks aastat tagasi,” rääkis Kõiva.

Enamik kahjumis

Seevastu oma 20-protsendist turuosa kiirelt kasvatava Chilli Deals OÜ tegevjuht Martin Aigro ütles, et Cherry on küll turgu suurim konkurent, kuid turg hakkab tasapisi ühtlustuma. „Oleme käesoleval aastal

kasvatanud oma turuosa üle kümnekordselt ja lähiajal on meil plaanis hulganisti uuendusi, mis loodetavasti tagavad meile vajaliku kasvu,” selgitas Aigro.

Eelmise aasta lõpul ukseid sulgenud Deal24, mis tegutses kõigis Baltimaades ja Soomes, lõpetas majandusaasta aruande kohaselt üle 700 000-eurose kahjumiga. Äri tegevjuht Ingvar Kupinski nentis, et nagu praegugi tegutseb enamik päevapakkujaid kahjumlikult, oli olukord sama ka Deal24-s. ● Ann-Marti Nergi

Pärnu Linnavalitsuse majandusosakond kuulutab välja

avaliku kirjaliku enampakkumise kioski paigaldamiseks Pika tänava kõnniteele (Pika ja Vee tn nurk) viieks aastaks

Pakkumine tuleb esitada kinnises ümbrikus hiljemalt 15. oktoobriks 2012 kell 12.00 Pärnu Linnavalitsuse infolauda, Suur-Sepa 16, 80098 Pärnu. Ümbrikule märkida “Mitte avada” ja “Pika tänava kiosk”.

Pakkumisel osalemiseks vajalik täiendav informatsioon on kättesaadav Pärnu linna veebilehel www.parnu.ee rubriigis äri ja ettevõtlus - linnavaratehingud. Lisainfo tööpäevadel: 444 8321, 5340 0660.

www.parnu.ee

Pärnu Linnavalitsus

Uued tipptelefonid on sisu poolest üpris sarnased

Kõik suured telefonitootjad on viimase kuu jooksul uuendanud oma mudeleid. Mõned on piirdunud vaid ühe tootega, teised on loonud täielikult uued seeriad. Üks, mis on kõigil tootjatel ühine, on uus lipulaev.

Kaspar Peit
kahvel.lee peatoimetaja

Tippmodel, millele kulub lövi-osa arendus- ja reklaamirahast, on igale tootjale väga oluline.

Samsung tegi praeguste tippklassi telefonide otsa lahti kõige varem. Galaxy S II oli endiselt Androidi operatsioonisüsteemiga telefonide tipus, kui Samsung tutvustas juba vägagi võimekat Galaxy S III. Uue mudeliga on likvideeritud eelkäija puudujäägid: Galaxy S III-l on 4,8-tolline ekraan, nobedam riistvara ja uus kujundus. Galaxy S III tuli müüki juba juunis ja osutus, nagu arvata oligi, üledukaks. Saja päevaga müüs Samsung ligi 20 miljonit Galaxy S III nutitelefonit ja seljatas lühikeseks ajaks ka Apple iPhone'i. iPhone 4S-i väiksed müügiarvud augustis ja septembris olid põhjustatud faktist, et uus iPhone hakkas kohe-kohe valmis saama.

Teisipäeval tutvustaski Apple'i tegevjuht Tim Cook asepresident Phil Schilleri abiga iPhone 5 nutitelefonit. iPhone 5 on eelkäijast ligi kaks korda võimsam, ent kergem ja õhem. Peamine kujunduslik muudatus on neljatollise 16 : 9 suhtega laiekraani kasutuselevõtt senise 3,5-tollise 3 : 2 suhtega displei asemel. Enamik uuendu-

si on siiski kiirema riistvara ja iOS 6 operatsioonisüsteemiga seotud. Midagi hõlmavat iPhone 5-s ei ole, kuid miks peakski toimivat valemist tõrkima minema? Seni on iga-aastane uuendamine ju Apple'ile rahaliselt vägagi kasulik olnud.

Nokia viimane võimalus

Kuigi põhiline rivaalitsemine käib Apple'i ja Samsungi vahel, proovivad turgu haarata ka teised elektroonikatootjad.

Endiselt üritab tumedat tulevikku vältida meie põhjanaabrite Nokia. Õnneks jõuti ka Nokia eesotsas järeltulejale, et Symbiani ja MeeGo operatsioonisüsteemiga ei jõua eri-

oli õige valik. Nutitelefonide turgu valitseb ju teadupärast Google'i arendatav Androidi operatsioonisüsteem. Nokia jätkab samas suunas liikumist ning IFA elektroonikamessil tutvustati uusi Lumia 820 ja 920 nutitelefone. Mõlemad kasutavad uut Windows Phone 8 operatsioonisüsteemi, kuid tõsistele konkurentidele peab vastu astuma Lumia 920. Paberil on kõik lihtne ja võimalik. Lumia on ilus ja kvaliteetne ning võimsuse poolest turuliidritega samal pulgal. Selle kaamera paistab avalikustatud piltide-videote järgi hinnates olevat isegi klassi parim. Nokia paiskas interneti küll võltsitud reklaammaterjali, kuid Lumia 920 prototüübid andsid ajakirjanike käes olles muljet avaldavaid tulemusi.

Viimase kuu jooksul nägid ilmalvalgust ka Sony, LG, Motorola ja HTC nutitelefonide tippmodelid.

Sony parim telefon on Xperia T. 4,6-tollise ekraaniga nutitelefon on pritsmekindel ja üks esimesi, mis kasutab Qualcomm Snapdragon S4 kiibistikku. S4 on eelkäijast võimsam ja ökonoomsem. LG lipulaevaks on Opti-

mus G. LG on otsustanud samuti 1,5 GHz S4 kiibistiku kasuks, kuid pakub Sony Xperia T-st suuremat, 4,7-tollist ekraani.

Motorola sihhib kõige agressiivsemalt küll USA turgu, kuid uued mudelid töötavad loomulikult ka GSM-võrkudes. RAZR Maxx HD on Motorola parim pakkumine. Sisu ja suutlikkuse poolest on tegemist LG Optimus G-ga ülisarnase telefoniga.

Peaaegu identsed

Ei erine ka HTC väga palju eelmainitud konkurentidest. One X on 4,7-tollise ekraaniga ja kasutab neljatuumalist 1,5 GHz Tegra 3 kiibistikku.

Kui praegu võrrelda parimaid nutitelefone, saab kiirelt selgeks, et telefoni ostma minnes tuleb teada, mis operatsioonisüsteemi eelistatakse. iOS-i pooldajal on lihtne valida ja naljalt talle iPhone'i asemel midagi müüa ei õnnestugi. Kui on soov hallist massist erineda, siis parimaid Windows Phone'i telefone toodab praegu Nokia. Androidiga on aga asi raskem.

Samsungi pakkumine võib küll tunduda parim, kuid ega teiste tootjate lipulaevadki kaugele maha jää. Probleem on selles, et omadustelt on kõikide tootjate parimad mudelid peaaegu identsed. ●

Apple'i juht Tim Cook on kindel, et ka uus iPhone'i versioon püstitab müügirekordeid.

Foto: AFP / Scanpix

Otsus hakata tootma Windows Phone'i telefone tuli Nokia jaoks liiga hilja.

iPhone 5 on eelkäijast ligi kaks korda võimsam, ent kergem ja õhem.

ti kaugele. Otsus hakata tootma Windows Phone'i operatsioonisüsteemiga telefone tuli aga liiga hilja ja Nokia saatus on ikka ebaselge. Samuti on kaheldav, kas Windows Phone

Värskes Ärilehes:

Bussikuningas HUGO OSULA: transpordiühendus ainult kahe punkti vahel on naljanumber

- Eesti autoostja on Euroopas kõige keskkonnavaenulikum
- Meie laserplaadivabrikud muudavad profiili
- Kuidas näevad riigimehed ja eksperdid Eesti majandust graafikuna?
- Eestlase leiutatud voldikkann püüab Lõuna-Ameerika turule pääseda
- Uuring: nutitelefonid omanik jätab suure osa võimalustest kasutamata

Laadi tahvelarvutis alla Ärilehe rakendus ja loe digiversiooni!

Osta Ärileht hästi varustatud lehemüügikohtadest või telli. Info ja tellimine: tel 680 4444 või klienditugi@lehed.ee
Eesti Päevalehe Äripaketi tellijad saavad Ärilehe automaatselt.

ärileht
Eesti Päevaleht

NÜÜD
MÜÜGIL!

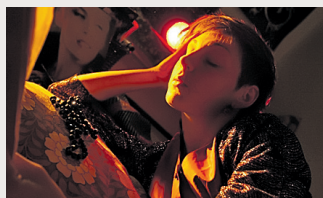
DRAAMATEATER KUTSUB KÜLLA

Homme avab Eesti Draamateater publikule oma töökojad, laod, lavatagused ruumid ja algab 92. hooaeg. Päev avatakse kell 11 teatri kodulehel, kassas ja kõigis Piletimaailma müü-

gipunktides Piletidraamaga, kus Draamateatri kolme tuleva kuu piletid on 10–30 protsenti soodsamad. Piletidraama kestab kuni pühapäevani. Publikupäev algab kell 12. **EPL**

DEBÜÜTFILM BUSANISSE

Heleri Saariku debüütmängufilmi „Kõik muusikud on kaabakad” maailmaesilinastus tuleb oktoobri alguses A-kategooria festivalide hulka kuuluval Busani filmifestivalil. **EPL**

UUS KEROUACI BIOGRAAFIA

Ameerika biitkirjaniku Jack Kerouaci ekstüdruk Joyce Johnson (77) on avaldanud raamatu, kus avaldab seniteadmata fakte kirjaniku elust.

Muu hulgas tuleb värskest

raamatust välja, et oma auto- maatse kirjutamistehnika poolest kuulus Kerouac oli hoopis- tükis hoolikas tekstide viimist- leja ja valmistas teoseid ette aastaid. **Observer**

Jevgeni Zolotko maailmaruum pööningul

Kiwa otsib Zolotko installatsioonist sakraalsuse märke, ent leiab lisaks organiseeritud religiooni omi, mis justkui välistaks vaba mõtte erilise lennu.

Foto: Hendrik Osula

Kunst

Kiwa
kunstnik

Tartu kunstimaja katuse all avanes Jevgeni Zolotko ruumiinstallatsiooni „Asjad” kuues – ja viimane – peatükk.

Kolm aastat tagasi valmistasime ette Zolotko esimest suuremat isikunäitust „Hall signaal” galeriis Vaal. Tehes kord galerii avamiseni aega parajaks, ronisime sealsamas vastas oleva vana tehasehoone aknalauale ja piilusime sisse. Avanev vaade hämarale ja tolmusele laoruumile (vana mööbel ja issand ise teab, mis kola) pani hetkeks hinge kinni (et mitte öelda: tekitas metafüüsilist peapööritust). Tol hetkel teadsime täpselt, mida teine mõtleb ja tunneb. Leidsituatsioon seal ruumis kehas tas täielikult meie visiooni eelolevast näitusest. Selles ruumis olid korraga vaaraode hauakambrid, kaugegete planeetide tagaküljed, inBoili unustatud töökoda ja Stalkeri tsoon. Ilmselt ka see potentsiaal, mida mõne päeva pärast avatud näitusel hakkasid genereerima Zolotko väljamõeldud masinad nimega NIKH – ruumi juurdetootmise generaatorid.

Tartu kunstimaja pööningul asja oma viimasesse faasi jõudnud monumentaalse kuueosalise projekti „Asjad” puhul on Zolotko lähtunud analoogsest ruumilisest situatsioonist. Reaalsest keskkonnast, kus on aegade pikku tekkinud kihistik hüljatud artefaktidest, tuvikoloonia elujälgedest ja issand ise teab millest, moodustab „halli signaali”, kõnetades vaid pühendunud Stalkerit, hullu poeeti või metafüüsikust kunstnikku. Kuna tegu on olnud pikaajalise protsessiga, läheks siinkohal pikaks kõike kirjeldada, ent kuna viimane osa jääb kunstimaja galeristi sõnul avatuks niikauaks, „kuni keegi seda näha tahab”, siis tasub mainida, et hoolimata kohaloleku olulisusest on väljas ka dokumentatsioonid eelmisest viiest osast.

Dostojevski ja zen

Näituseprojektile on oma tekstuaalne kihistus, mis valgustab põrmus peituvat. Zolotko ise kasutab (peale mitme muu seose religiooniga) motona Dostojevskit, startets Zossi- ma zenilikku repliiki „Vendadest Karamazovitest”: „Armas- tage kogu Jumala loomingut, nii tervikut kui ka iga üksikut liivatera. [...] Kui sa iga asja armastad, mõistad sa ka Jumala saladust asjades.” Seda universalistlikkust võiks dekonst-

ruerida sarkastilise küsimusega: kas kõige eluõiguse tunnistamine, kaastunne ja armastus peaks hõlmama ka tatikolle, mikroobe, batsille, surnud munarakke jne – kõike abjektset või inimperspektiivile liiga hoomamatuks jäävat?

Kuidas sellesse mõneti klassikalisse paradoksi võiks suhtuda, sugereeris projekti 3. osa, kus pööninguruum oli korrastatud „Viimse kohtupäeva” ikooni järgi; kusjuures „põrgu” koha peal rippus etnograafiamuuseumist laenatud vilja-

on sarnane 1960-ndatel mitmetel loomeväljadel populaarseks saanud kiretu kontseptualismiga, heideggerilikus tähenduses fenomenoloogilisega, puhta pealispinna kirjeldamisega.

„Autor teeb tegemist vaid ruumidega ja nende täitematerjaliga, millel on nimi ja koht klassifikatsioonis; need nimed, sõnad üldiselt aga on asjade vääringus, on ühe suure ja paljude väikeste mängude klotsid, millest tekst on kokku laotud,” on Anti Saar kirjutanud prantsuse eksperimentaalkirjaniku George Pereci kohta.

Zolotko projekti üks külalisesinejaid ongi Pereci eestindaja Saar, kelle häälpimedast pööningunurgast preestri kombel retsiteerides asju grupeerib või morbiidset Rõngu unelaulu häälu- tab. Lauldakse lap-

sele, kelle memm pole metsas marju ega taat linnas saia toomas, sest „hauas hingvad nad mõlemad, kalmukünka all viimast und”. Iseäralise knihvi lisab asjaolu, et eesti päritolu sõnu lauldakse vene rahvalaulu viisil, sest mingi seletamatu mäluühenduse tõttu mäletas Zolotko laulu oma lapsepõlvest just niimoodi. Tolmunud pööning sõuab hüpnootiliselt mana saatel läbi ajamere.

Iseäralise knihvi lisab see, et eesti päritolu sõnu lauldakse vene rahvalaulu viisil.

Zolotko kasutab motona Dostojevskit, startets Zossi- ma zenilikku repliiki.

tuulamise hiigelsõel, millest oli läbi sõelutud kogu pööningule kogunenud praht. Sõelale jäänud esemed läbisid veel ühe sõela: postamentidel oli korrastatult eksponeeritud kõik, millele sai nime anda: pudelikild, katusekivi tükk, tuvi tiivaluu, kruvi jne.

Selline metoodiline asjade loendamine, registreerimine, taksonoomiate loomine, museaalne mälu korrastamine

Pööning on otseselt seotud alade, mitteteadvuse või teadvustamatusega, seal on igapäevase ja olemise hämaramad äärealad, nende kaudu avanev poeetiline metafüüsilisus. See ei saa ümber topoanalüüsist, Jungist ja Bachelardist. Viimasena nimetatu „Ruumipoeetikas” on alateadvuse asukohaks küll hoopis kelder, mis minu meelest on ilmselt liiga külm ja seetõttu ratsionaalne koht, kus võib end hästi tunda talvekartul, saun või värkstuba, ent mitte alateadvus, mis nõuab, et katusepraost teda mõni päiksekiir aeg-ajalt valgustaks.

Kõige hääbumise kultuur

Kuulates näituse viimases osas teise külalisesineja, Helena Tulve Loretto litaaniatele loodud heliteost „Stella matutina”, kõlab see otse pealael, ole- va ja olematuse piiril.

Meil on tänapäeval mingi probleem kadumise- ga. Rääkimata ajaloo, kunsti ja issand ise teab, mille kõige veel lõpust, on teatav osa kultuuriproduktiooni empaa- tiline kaduvuse ja hääbuvuse kui kultuuri kohal hõljuva kummituse suhtes. Paul Virioliol on raamat sellest, kuidas tehnoloogia toodab kadumist. Veel ilmsem on see muusikas ja helikunstis, kus taas tuuakse esile iidseid ja tolmunud masinaid, nauditakse kasse-

ti ja vinüüli analoogsuunde, kummitatakse helikvaliteeti ja murtakse tendentslikult järgnevusi, kuulatakse ja salvestatakse kaugeid ja defineerimatuid helisid.

Tahtmatult tekib soov seostada seda sakraalsusega, mis on ilmselgelt libe tee. Milleks hanele ketsid? Sipelgatel pole religiooni, aga on superühiskond. Kas siin pööningul ongi ahtake ja kaduv spirituaalne ruum? Zolotko tööde oluline osa on vaimsus ja spirituaalne kogemus, ent seal on viited organiseeritud religioonile, mis minu meelest justkui välistaks „vaba mõtte erilise lennu”. Võib-olla siin ongi võti – inimese teadmine määratust saabki olla vaid piiratud, sakraalse potentsiaali olemasolevale ruumile projitseerimine ongi selle näilikkuse, ajalikkuse ja kaduvuse aksepteerimine. ●

„Asjad”

JEVGENI ZOLOTKO

VI peatükile lõi Helena Tulve heliteose „Stella matutina”.

Näitusel on eksponeeritud ka kõigi varasemate osade fotodokumentatsioon ja Anti Saare kirjeldavad tekstid.

Esimene osa avati 19. märtsil, installatsioon jääb Tartu kunstimajas avatuks, kuni on huvilisi.

Keskea rõõmud Taani moodi käivad koos Pierce Brosnaniga

Arvustus

Andres Laasik
teatritoimetaja

Mis sünnib, kui ristata ABBA-film „Mamma mia” ja Vinterbergi „Sünnipäevapidu”? Õige vastus: „Ainult armastust”.

Žanriks sünnib selliselt ristates romantiline komöödia, kusjuures raskuspunkt on siin vanemal põlvkonnal, kelle armastustuld filmilindile püüda üritatakse.

„Ainult armastusest” on sulaselt staarfilm. Ja kes on staar, pole selles filmis sugugi päris kindel, sest kahe peategelase kehastajad on oma sarmi väljapanemisel väga tasavägsed. Pierce James Bond Brosnan võistleb siin oma malbe naeratusega taani näitlejanna Trine Dyrholmi säravate siniste silmadega, ja Brosnani võit pole sugugi ilmselge. Pigem jääb kuulus britt põhjamaisele kaunitarile alla.

Tegelikult on lugu veel selles, et filmi käsikiri pakub filmi naispeategelasele suuremaid võimalusi: „Ainult armastusest” on eelkõige tema draama ja komöödia. Ja just Trine Dyrholmile filmi lõpuks kaela sadanud armastus on see, mis filmile punkti paneb. Dyrholm mängib suurepäraselt välja tal- le kirjutatud keskeakriisil väikekodanlasest Tuhkatriinu rolli, nii et vaatajal ei jää mingit kahtlust, et elu- või kunstitõe-

Pierce Brosnani edukas härrasmees armub Trine Dyrholmi mängitud juuksurisse.

Kaader filmist

Noorte paar ongi filmis pigem selleks, et vanad eredamalt särada saaksid.

ga midagi valesti oleks, kui ta mängitud juuksur Ida leiab filmi finaalis oma unistuste printsi, kelle järele pooled Koppenhaageni naised õhkavad.

Siin-seal Taani filmides vilksatav Trine Dyrholm on oma ande poolest väljapaistev rahvusvahelises mõodus. Näitleja on kinnitus asjaolu- le, et inimene on ilus ja seda väärtust oskab filmikunst hin-

nata. Ära tasub märkida asjaolu, et ta on saanud oma filmi- rollide eest viis korda Bodili auhinna ehk Taani rahvusli- ku Oscari.

Noored on etteaimatavad

Filmi noorpaar, kelle lugu paralleelselt peategelastega liigub, on ilmselgelt näidatud vähem huvitavamalt. Molly Blixt Egelind, kes mängib

Ida tüdart Astridit, ja Sebastian Jessen, kes mängib Brosnani kehastatud Philipi poega Patrickit, on noorpaar, kes hakkab ühes Itaalia maamõisas oma pulmi pidama. Selles pulmas siis filmi peategelased kokku saavadki, või õigemini veidi enne seda.

Noorte eneseleidmise draama või pigem komöödia on punktiirne ja mitte eriti huvi-

tav. Ja ka mängitud on need noorte inimeste rollid vastavalt sellele, kuidas kirjutatud. Olulisi pöördeid noorte jaoks on stsenaarist valinud vaid ühe ja seegi on natuke liiga ettearvatav ja läbinähtav. Pigem ongi noorte paar selleks, et vanad eredamalt sädeleda saaksid.

Filmil on pisike positiivne sõnum keskealistele, kel lapsed suured ja kes ei oska oma eluga suurt peale hakata. Film pakubki seda olulist vitamini teadmiseks, et armastuseks pole mitte kunagi hilja.

Natuke kahju on sellest, et filmi eestikeelne variant ei saanud pealkirja, mis originaalile viitaks. Filmi taanikeelne pealkiri „Kiilaspäine juuksur” („Den skaldede frisør”) kajastab peategelase Ida tõde. Kiilast peast väljakasvavates juustes on kujundlikult olemas peegeldus Ida kasvust ja arengust. Kuidas õnnestub väikekodanlaseprouast saab uhke naine, kes armastust väärrib. Seda tasub vaadata. ●

„Ainult armastust”

ROMANTILINE
KOMÖÖDIA

Taani 2012

Lavastaja: Susanne Bier

Osades: Pierce Brosnan, Trine Dyrholm, Kim Bodnia, Molly Blixt Egelind, Sebastian Jessen

Coca-Cola Plazas 14. septembrist

Tellijale
kingitus!

VÄÄRTUS 13,95 €

Aeg lugema hakata!

Just praegu on õige hetk tellida hea Eesti Päevaleht, sest kingituseks saad kaasa Imbi Paju „Soome lahe õed”!

Loe raamatu kohta ja telli: www.epl.ee/raamat

Eesti Päevalehe kodupakett kolmeks kuuks maksab 33 eurot, raamatu saadame sulle tasuta. Lehetellijana saad tasuta ligipääsu ka Päevalehe digilehele. Pakkumine kehtib kuni 20.09.2012.

●●● Eesti Päevaleht

KORJUS UUE TIIMIGA PUNKTIDEL

Hiljuti vormel Renault 3.5 sarjas Lotuse meeskonnaga liitunud Kevin Korjus sai Hungaroringi etapil 12. ja 7. koha. Laupäevase sõidu võitis üldliider hollandlane Robin Frijns, eile oli parim

portugallane António Félix da Costa. Hooaja kokkuvõttes on Korjus 55 punktiga kümnes, Frijnsil on 166 punkti. Järgmine etapp sõidetakse kahe nädala pärast. **Delfi**

TÄNAK KATKESTAS

Ott Tänak katkestas Suurbritannia MM-ralli väljasõidu järel, kaks kiiruskatset enne lõppu. Võitis soomlane Jari-Matti Latvala üldliidri Sébastien Loebi ees. **Delfi**

PARIM RATTAKLUBI ON OMEGA PHARMA

Jalgratta maantee sõidu MM-il Hollandis Valkenbergis sõidetud meeskondliku eraldistardist sõidu võitis Omega Pharma-Quick-Step. Astana, kelle koosseisus oli ka Tanel Kangert (pildil), sai 11.

koha ning Cofidis koos Rein Taa-ramäega 21. koha. Naiste sõidu võitis Specialized-lululemon, Grete Treieri naiskond Michela Fanini sai 7. koha. **Delfi**

Hollandi supermäng kustutas Eesti šansid

Võrkpall

Kaks kolmandikku ülesandest sai täidetud, ent Hollandi superpartii kustutas EM-i lootuse.

Pärt Talimaa

part.talimaa@epl.ee

Kaks aastat tagasi surusime suure võrkpallimaa Hollandi põlvili, võites neid mõlemas otsustavas *play-off*-ringi kohutuses. Ühtlasi jäi Atlantasi olümpiakulla võitnud meeskond seega 30 aasta jooksul esimest korda Vana Maa ilma tšempionaadilt kõrvale. „Nüüd oli siis tagasitegemise kord. Holland oli ikkagi väga keskendunud, seda oli vendale silmadest näha, mis täiesti põlesid seal teisel pool võrku,” rääkis Eesti meeskonna libero Rait Rikberg.

Hollandi eesmärk – Eestist üle sõita – paraku ka õnnestus. Ülikõva pallingut löönud vastased eksisid avageimis servil küll kümme korda, ent ei aidanud seegi. Meie vastuvõtuprotsent oli vaid 21 ja oma rünnakutest saime ainult üheksa punkti ehk ühe võrra vähem kui Holland meie serviüksimustega andis. „See ei olnud vastuvõtt, vaid kaitsemäng. Hollandi turmtuli oli nagu rünnak, ainult see tuli üheksa meetri pealt,” lisas Rikberg. „Kahju, et siin saalis kiirusemõõtjat ei ole, side-mängija [Nimir Abdel-Aziz] serv oli mingi 120–130 kilomeetrit tunnis.”

Uskumatuid arve oli veelgi. Näiteks hollandlaste rünnakuprotsent, mis oli teises geimis 76 (!). „See ei ole võimalik, ma pole sellist numbrit näinudki. Õeldakse, et väga raske on võita, kui vastase rünnakuprotsent on 55,” ütles Eesti meeskonna peatreener Avo Keel. Mäng lõppes Hollandi võiduga 25 : 22, 25 : 16, 25 : 18. „Endale on parem, et niimoodi kaotasime. Publikule muidugi mitte, aga kui oleksime 2 : 3 alla jäänud, siis oleks valu sam olnud,” nentis Rikberg.

Valus kaotus

Nii Rikberg, temporündaja Raimo Pajusalu kui ka Keel tunnistasid, et paljuskil läks EM-i pääsu püüdmine kaduma valikturniiri avavaatusel Belgias, kus kaotati 2 : 3 Iisraelile ja 2 : 0 eduseisust sama skooriga Belgiale. See tähendas, et grupist edasipääsemi-

Hollandi võrkpallikoondise ründevõimsus oli Eestile eile selgelt liiast.

Foto: Sven Arbet

EM-VALIKTURNIIR

Punktid, võidud, kaotused, geimide suhe, punktide suhe

Holland	13	4	2	19:8	549:508
Belgia	12	5	1	16:9	571:533
Eesti	9	2	4	10:14	549:571
Iisrael	2	1	5	4:17	442:496

Tallinna-mängud

Belgia–Holland	3:2
Iisrael–Eesti	1:3
Holland–Iisrael	3:0
Eesti–Belgia	3:1
Iisrael–Belgia	0:3
Holland–Eesti	3:0

Täna Delfi Spordis: mis sai võrkpallurite EM-ponnistusest?

seks oli vaja Tallinnas võita kolm korda 3 : 0 või 3 : 1 ja kuigi pärast laupäevast mannetut avageimi Belgiaga suutis Eesti tolle kohtumise enda kasuks kallutada, oldi eile viimasest vajalikust võidust väga kaugel.

„Muidugi on pettumus. Enne turniiri unistasime, et pääseme otse edasi, aga et me

üldse kahe hulka ei jõua...” lausus Pajusalu. Kõva pettumust tunnistas ka Keel. „Esimene tsükkel, kus me ei jõudnud *play-off*-igi. Eks homme [täna] hakkab kõige suurem pettumus kohale jõudma, täna [eile] tunnen pigem poistele kaasa, sest no nii pommitati ja kusagilt ei saanud küüsi taha,” rääkis peatreener. ●

LEPING

Venno jätkab Montenegros

Viimased kaks hooaega Saksa-maal VfB Friedrichshafenis palinud Oliver Venno klubikarjäär jätkub Montenegro klubis Budva Budvanska Rivijeras.

„Tagavaravariandina oli see kogu aeg olemas. Belgia Lennik oli samuti lepingut pakkumas,

ent nende pakkumine ei olnud nii hea,” ütles Venno.

Kuigi meeskond ei ole võrreldav Venno eelmise mängupaiga, saab Venno siiski Euroopas kõige kõrgemal tasemel mängida, mida ei oleks võimaldanud Lõuna-Korea liiga.

Marek Niit: suur unistus on joosta olümpia 400 meetri finaalis

Intervjuu

Meelis Naudi

Delfi.ee

Eesti 100, 200 ja 400 meetri jooksu rekordimees Marek Niit sõitis eile tagasi USA-sse, kus tal algab viimane ülikooliaasta.

●● Jooksid tänava kevadel 100 ja 400 meetris uue Eesti rekordi (10,19 ja 45,91), kuid EM-il ja olümpial jäid isiklikest tippmarkidest kaugel. Kuidas hooaega hindad?

Ei jäänud hooajaga rahule. Tulemused oleks võinud hoopis paremad olla. Terve hooaeg läks kevadise tarkusehamba operatsiooni ja antibiootikumikuuri nahka. Kui oled hooajaks eesmärgid seadnud ja siis tuleb selline spordiväline hoop, valmistab see suure pettumuse.

●● Kui sul oleks võimalus tagantjärele midagi muuta, siis mis see oleks?

Oleksin pidanud kohe jaanuaris, kui läksin USA-sse tagasi, tarkusehamba operatsioonil käima. Lasin selle asemel Eestis panna ajutise plommi, mis pidi kestma kuus kuud. Paraku ei pidanud ning hammas hakkas valutama ja tuli põletik. See oli natuke minu enda apsakas. Ei julgenud küsida ja arvasin, et kool ei maksa seda

operatsiooni kinni, aga tegelikult maksis. See oli asi, mis jäi talvel tegemata.

●● Kas sa sise-MM-il mitteamallemist kahetsed? Sinu USA-s joostud aeg oleks andnud näiteks 400 meetris viienda koha.

Tegelikult panid treenerid selle ammu paika, et üliõpilashooaja vältel mind välja ei lasta. Ainus variant oleks olnud, kui MM oleks olnud pärast üliõpilaste sisemeistrivõistlusi. Muidugi oleksin tahtnud MM-il joosta, kuid kuna see oli üsna selge, et ma ei saa, siis see suurt pettumust ei valmistanud.

●● Seega jääb uuel hooajal sise-EM vahele?

Jah, ma arvan küll.

●● Pärast ülikooli lõpetamist plaanid USA-sse jääda?

Jah, kindlasti. Nii Euroopasse kui ka Eestisse tulek oleks ikkagi tagasiminekuks. USA-s on palju kindlam võimalus, et satud tugevasse sprindigrupi, kus trennides ennast kiireks joosta. Minule kui sprinterile on ka ülioluline, et USA-s on hea kliima.

●● Millisele alale uuel hooajal kõige rohkem keskendud?

Eks jätkan endiselt. Peamiselt 200 ja 400 meetrit, kuid jooksen ka 100, kuigi puhas sprinter pole ma kunagi olnud. Ideaalis näeksin end 400 jooksma. Seal on mul kõige suurem varu. Ega ma hetkel veel päris hästi ei tunneta, mis tempoga 400 joosta. Alustan tihti sprinterina liiga kiiresti. ●

Foto: Siim Lövi

Kalju lähenes tiitlile veelgi

Jalgpall. Pärast 28. vooru pole meistriliigas enam ühtegi võistkonda, keda Nõmme Kalju alistanud ei oleks. Viimane iluviga sai parandatud laupäeval, kui Kalju võitis Sergei Terehhoovi väravaga Tallinna FC Levadia. Kolm eelmist omavahelist kohtumist olid lõppenud viigiga.

Ühtlasi on Kalju nüüd ülilähedal meistritiitlile, sest edu

Levadia ja Tallinna FC Flora ees on kümme punkti. Tabelis Levadia kinni püüdnud Flora alistas 4 : 0 Sillamäe Kalevi. Teistes kohtumistes suutis FC Kuresaare tänu Märten Pajunurme väravale viigistada 1 : 1 Paide linnameeskonnaga. FC Viljandi alistas 2 : 1 Tallinna Kalevi, Tartu Tammeka oli sama tulemusega üle Narva Transist. EPL

Taimsoo: eesmärk oligi võit

Sõudmine

Paarisaerulise neljapaadi EM-i kullale lisas esimese täiskasvanute klassi medali Kaisa Pajusalu.

Gunnar Leheste, Pärt Talimaa
sport@epl.ee

Põhja-Itaalias Vareses lõppenud sõudmise EM-il pakkus viimane võistluspäev Eestile suurepäraseid emotsioone. Esialt võitis meeste neljapaat koosseisus Tõnu Endrekson, Andrei Jämsä, Allar Raja ja Kaspar Taimsoo ülivõimsalt kuldmedali. Juba poolel maal oli meie paatkonna edu teiste ees enam kui paadipikkus ning lõpuks edestati Ukrainat rohkem kui kolme sekundiga. Kohe pärast seda kui mehed autasustamispuudiumil medalid kätte olid saanud ja võidu auks kõlanud Eesti hümnigi kuulatud, oli kord aga naiste ühepaatide stardi käes, kust veidi enam kui seitse ja pool minutit hiljem tõi Kaisa Pajusalu pronksiga meile teisegi medali.

„Mina tulin siia kindlasti ainult võidumõtetega. Kui pidanuksime leppima vähemaga, oleksime sõitnud alla oma võimete,” rääkis EM-ile suursoosikuna läinud neljase eessõudja Kaspar Taimsoo.

Olümpia kripeldab

Mullu kokku istunud kvartetile oli see teine EM-i medal. Eelmisel aastal tuli tunnista-da Venemaa paremust, keda pidas Taimsoo eilegi üheks suuremaks konkurendiks. Idanaabrid olid lõpuks aga neljandad ning kaotust juba paarisaja meetri järel kindlalt liidriohjad haaranud Eestile kogunes üle viie sekundi.

„Tasus olla tähelepanelik, et nad [Venemaa] alguses väga suurt edumaad sisse ei võtaks, sellest lähtuvalt hoidsime natuke kõrgemat tempot, libisesime eest ära ja hoidsime edu kindlalt. Sõit oli nii strateegiliselt, tulemuse poolest kui ka füüsiliselt väga hea,” rääkis Taimsoo.

Eesti paarisaeruline neljapaat koosseisus (vasakult) Andrei Jämsä, Allar Raja, Tõnu Endrekson, Kaspar Taimsoo võitis EM-il suure eduga kuldmedali.

Foto: Rein Kilk

EM-i kullaga lõppenud hooajale tagasi vaadates jääb Taimsool kripeldama olümpia neljas koht.

„EM-i kulda ma väga üle ei tähtsustaks ja ei tahaks loorberitele puhkama jääda. Pigem tuleb pöörata pilgud järgmise aasta MM-ile ja nelja aasta pärast toimuvale olümpiale Brasiilias,” rääkis eessõudja. „Aga vähemalt kindlustab see medal meile piisavalt ettevalmistusraha, et kõik mehed olenemata sellest, millises paatkonnas me edaspidi sõidame, saaks treenimist jätkata.”

Kas neljapaat jätkab samas koosseisus ka järgmisel aastal või istutakse hoopis kahestesse, Taimsoo veel öelda ei osanud. Küll aga oli ta pisut kahtleval seisukohal, kas selles koosseisus neljapaadiga kõrgemaid eesmärke täita

õnnestub. „Neljas koht olümpial ei ole otseselt paha, aga kuna kaotasime võitjatele nelja ja poole sekundi kanti, mis on päris suur vahe, siis ei oska öelda, kui suur potentsiaal sellel paatkonnal on ja

Kaspar Taimsoo sõudja

Kui pidanuksime leppima vähemaga, oleksime sõitnud alla oma võimete.

kui palju paremini me suudame üldse teha. Eks kevadest selgub, kuidas edasi minna,” lisas ta.

Äpardus stardis

Suure sammu astus Põhja-Itaalias edasi karjääri jooksul juunioride MM-idelt kahepaadil kulla ja hõbeda ning

U-23 vanuseklassis kaks hõbe-medalit võitnud Kaisa Pajusalu. Leedulanna Donata Vištartaitė ja serblanna Iva Obradovići järel võitis 23-aastane Pajusalu esimese täiskasvanute klassi medali. „See on üks kaalukaimaid

medaleid, aga raske on teda võrrelda, sest noorteklassis on ka medaleid, mis on mulle väga olulised,” ütles pronksmedali võitja.

Ülimalt õnnelik Pajusalu rääkis, et oli valmis, et täiskasvanute klassi tulles võib minna mitu aastat, enne kui ta suudab ennast poodiumile sõuda. Eilse sõidu kummutas ta selle mõtte ning vahetas mulluse EM-i 7. koha pronksmedali vastu. Seejuures võitis ta medali vaatamata stardiäpardusele.

„Esimene tõmme ebaõnnestus täiesti, tegin sõudjate keeles konna – parem aer tuli vee pealt. Õnneks oluliselt maha ei jäänud ja suutsin rütmi kätte saada,” rääkis värske medalimanik.

Hooajale tagasi vaadates nentis Pajusalu, et kokkuvõttes oli küll hea aasta, ent kripeldama jääb olümpiale mittepääsemine. „Samas näen selles ka väga palju positiivset, kuna hulk pisiasju loksus paika, ja arvan, et olen selle arvelt parem,” leidis ta halvaski head.

Lisaks medali toonud paatlakondadele oli Põhja-Itaalias võistlustules ka Eesti meeste kahepaat koosseisus Sten-Erik Anderson ja Kaur Kuslap. Duo lõpetas B-finaali kolmandana, mis kokkuvõttes andis Euroopa meistrivõistlustelt 9. koha. ●

TULEMUSED

Sõudmise EM Vareses Meeste paarisaeruline neljapaat

1. Eesti	5:47,91
2. Ukraina	5:51,18
3. Sloveenia	5:52,01
4. Venemaa	5:53,03
5. Tšehhi	5:55,53
6. Itaalia	5:59,02

Naiste ühepaat

1. Donata Vištartaitė Leedu	7:36,26
2. Iva Obradović Serbia	7:39,87
3. Kaisa Pajusalu Eesti	7:41,81
4. Julia Levina Venemaa	7:47,03
5. Tale Gjoertz Norra	7:49,50
6. Luiza-Maria Rusinova Bulgaaria	7:55,33

Tartu rattamaratoni esikoht läks soolosõidu teinud Erki Pütsepale

Rahvaspordiüritus

Järjekorras 15. Tartu rattamaratoni võitis Erki Pütsep, kes haaras liidriohjad kohe alguses ning hoidis neid terve 89 kilomeetri pikkuse distantsi vältel.

„Tänane strateegia oligi kohe alguses rünnata. Kuna raja esimesed 19 km on kõige raskemad, siis mõtlesin, et teengi sõidu endale füüsi-

liselt raskeks ja ründan kohe alguses,” ütles Pütsep võidu toonud strateegia kohta. „Super hea meel on ikka! See on täiesti erinev tunne, kui sa võidad sõidu selliselt, et juba algusest saati oled esimene olnud,” lisas ta.

Pütsepa võidu aeg oli 2:38.54. Kaksikvõidu kindlustas Eestile Allan Oras, kes lõpetas ajaga 2:40.09. Naistest oli parim lätlanna Lelde Arda-

va ajaga 3:04.16. Üldarvestuses andis see 120. koha.

Poolmaratoni ehk 40 kilomeetri pikkuse distantsi võitis Kristjan Johanson ajaga 1:23.44, Kirill Tarassov kaotas talle kahe sekundiga.

Kokku registreerus maratonile 5365 ratturit, kellele lisandusid laupäeval toimunud SEB Tartu rattamaratoni lastesõitudest osa võtnud 2242 väikest spordisõpra. ● EPL

89-kilomeetrise distantsi läbis enam kui 5000 spordisõpra.

Foto: Tanel Meos

KURJUS KASVAB

MILLA JOVOVICH
RESIDENT EVIL: KARISTUS

3D

K14

Saal 1	11:50 14:25 17:05 (v.a. N)
Saal 5	21:25 (ainult N)
Saal 6	18:55 (ainult N)

A.Le Coq Sviit 16:15 (L-P) 21:10

RASKE ON VANU HARJUMUSI MUUTA

Kristen Dunst Isla Fisher Lizzy Caplan Rebel Wilson

vanapiigad

K14

Saal 3	12:05 14:20 18:35 (ainult R)
Saal 7	19:15 (v.a. R) 21:40

Oliver Stone'i FILM
METSLASED

Lavastaja Susanne Bier
PIERCE BROSNAN

AINULT ARMASTUST

MS12

Saal 3	18:35 (v.a. R)
Saal 5	11:30 (v.a. N) 21:25 (v.a. L,N)

BRUCE WILLIS JOSEPH GORDON-LEVITT EMILY BLUNT
MINEVIKU VANGIS

AINULT

BOURNE'I PÄRAND

K12

Saal 10	12:30 15:20 18:15 (v.a. N) 21:00
---------	----------------------------------

JOSEPH GORDON-LEVITT
AJASÕLM

KINODES 28. SEPTEMBRIST

DREDD 3D **K14**
FEEL THE DIFFERENCE ERILINASTUS!
Saal 1 21:50 (ainult N)

PALGASÖDURID 2 **K12**
Saal 2 16:55 22:00 (v.a. N)

SEENELKÄIK **EELLINASTUS!** **MS12**
Saal 2 **eesti keeles!** 19:45 (ainult N)

KURJAST VAEVATUD **K12**
Saal 3 16:25 21:20

KUUTÖUSU KUNINGRIIK **MS12**
Saal 4 18:45

MAAILMA VIIMANE ARMULUGU **MS12**
Saal 4 20:45

JÄAAEG 4 **eesti keeles!** **PERE**
Saal 4 2D 12:15 14:30 16:35

1+1 **MS12**
Saal 3 14:00 (v.a. N) 19:00

A.Le Coq Sviit 13:45 (L-P) 18:40

PUHASTUS **K14**
Saal 2 **eesti keeles, venekeelsete sub!** 11:35 14:15 19:20 (v.a. N) 22:00 (N)

www.forumcinemas.ee
wap.forumcinemas.ee

INFO TELEFONILT 1182

SÕJA ÕIED **K14**
Saal 5 21:25 (ainult L)

PARANORMAN 3D **ing. keeles!** **MS6**
Saal 5 **eesti- ja venek. sub!** 16:45

Saal 7 11:40 14:10 19:15 (ainult R)

TÜTART PÄASTMAS **K12**
Saal 6 14:05 18:55 (P, E, T) 21:15

VAPRAKE **PERE**
Saal 6 3D **vene keeles!** 11:45 16:20

Saal 6 3D **eesti keeles!** 18:55 (R, L, K)

Saal 7 3D **eesti keeles!** 16:40

Saal 9 2D **eesti k!** 12:45 15:05 17:25

ABRAHAM LINCOLN: VAMPIIRIKÜTT
Saal 8 2D **K14** 14:35 19:30

HULL ISA Saal 8 17:00 **K14**

TED Saal 8 12:10 21:55 **K14**

NAABRIVALVE **K14**
Saal 9 19:40 22:05

ARMASTUSEGA ROOMA **K12**
Saal 10 **EELLINASTUS!** 18:30 (ainult N)

*A.Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklket pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€. R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS
KUNST ON KINOS

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

KES?

pesamunade film

EESTI KEELES

2+

10:50 16:05

ARMASTUS, REETMINE, OHVERDUS

SOFI OKSANENI

PUHASTUS

16:50 19:10 21:30

AINULT ARMASTUST

13:40 16:00 18:15 20:30

KINO »SÕPRUS«

EUROPA CINEMAS

PARIS KINO - AASTAST 1955

VUOSAARI

17:00

17:09	Minu õelapsed üksinda kodus - eesti keeles	10:30	Ainult armastust	13:40 16:00 18:15 20:30
	Kes? Pesamunade film - eesti keeles	10:50 16:05	Vuosaari	13:45
	Üks elu	12:00	Puhastus	16:50 19:10 21:30
	Kuutõusu kuningriik	12:00	Tudengipäevade öökino: Akvaarium	23:00

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

Woody Allen Alec Baldwin Roberto Benigni Penelope Cruz Judy Davis Jesse Eisenberg Greta Gerwig Ellen Page

Stsenarist ja lavastaja WOODY ALLEN

Armastusega Rooma

Kinodes 21. septembrist

T, 18.09 2012 kl 19.00 Tallinna Mustpeade Majas

VIRUMAA KAMMERORKESTRI

Rakvere linna aukodaniku Arvo Pärdi 77. sünnipäevale pühendatud

SÜMFOONIAKONTSERT

(32.kontsert)

Solistid

Harry Traksmann
Robert Traksmann
Maria Tiimus

Dirigent

Toivo Peäske

Kavas

J.Haydn - 101. Sümfoonia „Kell”
(280. aastat helilooja sünnist)

A.Pärt - Kontsert 2-le viiulile
„Tabula rasa”

F.Mendelssohn-Bartholdi
Viiulikontsert e-moll
(165. aastat helilooja surmast)

Orkester tänab:

Sissepääs TASUTA võimalik teha annetusi.

TALLINNA LINNATEATER

Ma armastasin sakslast
20., 24. septembril 19.00

Maailmale nähtamatud pisarad
8., 9., 10. oktoobril 19.00

Meie, kangelased
19., 20. oktoobril 19.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

Kirjanike Maja

Kirjanike Maja musta laega saalis, Harju 1, Tallinn

19. septembril kell 18.00 KIRJANIKE MAJA SAAL ON ÜHEKS ÕHTUKS PÄRIS NÄORAAMAT

Uus sõnum, vasta saatjale, vasta kõigile, saada edasi, tule KOHALE...

Etendus JAGATUD

Elo Viidingu tekstidest

Esinevad Kolga KOHALolijad

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2 eurot, (üli)õpilastele ja pensionäridele 1 euro

Merevõim

Sari „Riigikaitse Raamatukoogu”
toob lugejani parima valiku sõjanduse- ja julgeolekualast tõlkekirjandust

Merehuvilise lugemisvara

Sarja teine raamat „Merevõim” avab merelise julgeoleku erinevaid tahke, andes põhjaliku ülevaate sellest, millised on riikide huvid meredel ja kuidas nad oma huvisid kaitsevad.

Tellimiseks helista 680 4444 või kirjuta klienditugi@lehed.ee. Kõik tellimused täidetakse viie tööpäeva jooksul peale arve tasumist. Raamatud on saadaval ka kõikides parimates raamatupoodides üle Eesti.

//// Eesti Kontsert

hooaja peatoetaja
emt

Kontserdinädal
17.–23. september

T 18. IX kell 19 Estonia kontserdisaal
Con Brio 2010 laureaat

Heili Rosin (flööt)
Marius Järvi (tšello)
Jaan Kapp (klaver)
Jolivet, Reinecke, Francaix, von Weber, Štšura

Heili Rosin

K 19. IX kell 19 Vanemuise kontserdimaja
N 20. IX kell 19 Jõhvi kontserdimaja
R 21. IX kell 19 Pärnu kontserdimaja
L 22. IX kell 19 Estonia kontserdisaal

**EESTI KONTSERDI
HOOAJA AVAKONTSERT**

**MUUSIKA ON
ARMASTUSE
HÄÄL**

**HORTUS
MUSICUS
40**

Kunstiline juht **Andres Mustonen**

Eelteade

T 25. IX kell 19
Viljandi Pärismuusika Ait
K 26. IX kell 19 RO Estonia Talveaed
N 27. IX kell 19 Vanemuise kontserdimaja
KontsertJazz

BENOÎT DELBECQ TRIO
(Prantsusmaal)
Benoît Delbecq (klaver)
Mile Perkin (kontrabass)
Emile Biayenda (trummid)
*Koostöös Prantsuse saatkonna, Prantsuse
Instituudi ja agentuuriga Vapaat Äänet*

N 27. IX kell 19 Estonia kontserdisaal
R 28. IX kell 19 Pärnu kontserdimaja
**Pärnu kontserdimaja
hooaja avakontsert**
Kuldne klassika
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Eri Nakamura (sopran, Jaapan)
Dirigent **Olari Elts**
*Debussy, "Fauni pärastlõuna",
"Iberia" tsüklist "Kujundid"
Ravel, "Seherezade", "Hispaania rapsoodia"*

 Eesti Kontserti
suurtoetaja

www.concert.ee

**Kuulutuste
tellimine!**
kuulutused.ee

Vali rubriik, kirjuta tekst
ja maksa ühes kohas

**AEG
KAUBELDA!**

Holmes & Meyers
kutsub metsaomanikke
läbi rääkima metsas
planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raieõigust.
Pakkuda võib lageraieid
harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava
lepiku eest head hinda.

Lõhutud küttepuude
müük, tellimine: tel 600 5323

 HOLMES & MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine

tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

 TIPOLIIN
KINNISVARABÜROO
VELJO TARVIS
tel. 5647 1516,
tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

**OSTAME - MÜÜME
- ÜÜRIME
TEIE KINNISVARA**

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS

**TALLINNA
KREMATOORIUM**

Lahkunu transport
krematooriumisse ööpäeva-
ringselt kogu Eesti piires.

Tuhastamismatus
soodsaima hinnaga.

Kõik matuseteenused.

KAKS KABELIT ja PEIERUUMI
Suurim urnivalik Eestis.

Tel 623 8808 24h www.krematoorium.ee

18. okt
Kell 19.00
Nokia
Kontserdimajas

EESTI VÄHILIIDU 20. AASTAPÄEVA HEATEGEVUSETENDUS

Elu ja armastus

**Ivo Linna, Maarja-Liis Ilus
Lenna Kuurmaa, Märt Avandi,
Birgit Varjun, Rolf Roosalu
Rosanna Lints, Kristo Ukanis**

RO Estonia solistid
**Janne Ševtšenko, Kristina Vähi
René Soom, Oliver Kuusik**

Piletid
Piletilevis
ja Ticketpros

EESTI VÄHILIIDU SUURSPONSORID

ROIGASAIAD OÜ
www.roigasaiaid.ee

**ROIGASAEDEDE
valmistamine
ja paigaldamine**

tel 509 2933
info@roigasaiaid.ee

 EESTI METSAMAAKLER
ostame

**METSAKINNISTUID
JA RAIEÕIGUST**
www.metsamaakler.ee

andres@metsamaakler.ee
7446655, 5285038

Müük

- Ideesid firma sisustamiseks võib leida ju Amsterdamist, kuid miks mitte Apunekst. Müüme kasutatud profimööblit, pakettaknaid jne. Tähetorni 21-j Tall. E-R 10-17 APUNEKS OÜ
- Saetud, lõhutud küttepuud: lepp, kask, sanglepp, saar, kuusk ja segapuud koos transpordiga. Tel 672 5338, mob 525 9433 Votikmetsa OÜ

Laen

- Laen kinnisvara tagatisel. ASA&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenuud.ee Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Teenused

- Täielik lõõgastus daamidele ja härradele Taimaalt pärit originaalse tailannast massööri abil. Tel 6600101 www.thaianamassage.com

Teenused

- NÕUANDELIIN tel 900 5020. Kui elumure vaevab ja vajad hingeabi, anname soovitusi. Vastame eraelu, töö ja tervise küsimustele. Kõne hind 0,97€/min.
- KAARDID ENNUSTAVAD Tel 900 1727 24 h, h 1,09€/min www.ennustus.ee
- Äriteenus
- Firmade likvideerimine www.likvideerimine.ee, tel 506 7151.

1. JÄTA OMA TUTVUMISKUULUTUS TASUTA:
Helista **66 22 524** Kuula hoolega juhiseid. Ütle 40 sek jooksul selge häälega oma kuulutuse tekst. Ära lõpeta kõnet enne, kui oled ära kuulanud oma postkasti numbri ja salakoodi. NB! Kirjuta need üles. Soovitame Sinul enda jaoks kuulutuse tekst eelnevalt valmis kirjutada.

2. NII VASTAD LEHEST LEHEST LEITUD KUULUTUSELE:
Helista **900 2626**, peale sissejuhatust vali kood **022**. Kuula hoolega juhiseid. Sisesta kuulutuse number millele vastad ja siis ütle oma teade.

3. NII KUULED SULLE SAABUNUD VASTUSEID:
Helista **900 2626**, peale sissejuhatust vali kood **022**. Kuula juhiseid, sisesta oma kõneposti number ja salakood ning kuula Sulle jäetud teateid.

TÄHELEPANU! Meie numbritele saab helistada tavatelefonilt ja kõikidelt mobiilidelt, tingimusel, et telefon on klahvidega ning toonvalimisega. Uued kuulutused ilmuvad ühel päeval laupäevast kolmapäevani Eesti Päevalehes. 9002626 eritariif 0.63 EUR / min. Teenuse osutaja: Indata OÜ.

Naine meest

50a. pikemat kasvu lesknaine pealinna lähedalt soovib tutvuda sobivas vanuses härrasmehega püsisuhte eesmärgil. Seiklejatel palun mitte tülitada. **67862**

Tutvun ausa üksiku üle 70a. supermehega, kes omab teotahet, on elujaatav arvestav ja arukas. **67857**

62a. sale seksikas töötav pensionär, kes meeleldi kohtuks sinuga. **67834**

56/163/64 nooruslik naiselik lesk soovib tutvust sobivas vanuses intelligentse looduse ja kultuurihuvilise tervislise eluviisidega vaba härraga Tallinnast või lähimbrusest. Abielumeestel ja seiklejatel mitte tülitada. **67801**

72a. lesknaine tutvub samavanuse pahedest vaba mehega, kes sooviks maal elama tulla ja omaks autot. **67873**

45a. naine soovib tutvuda. **67861**

58a. üksik aktiivne töökas normaalse välimusega naine Pärnust tutvub pikemakasvulise toreda vaba mehega, et sageli kohtuda ning luua parimad suhted pikaks ajaks. **67853**

Energiline lähedasti lätiv vaba Tallinna naine tutvuks kodusoojust ja püsisuhte eeldava sõltuvustevaba muheda mehega vanuses 70-75a. Soovitav Tallinna piirkond. **67848**

Üksikukuks jäänud kaaslase mõistev Tallinna proua soovib tutvuda 70-75 oma kodu omava vaba härraga, kes oleks mõistvaks kaaslaseks ühistes ettevõtmistes. **67840**

Üksindust tundev kahekordne lesknaine, maj. kindl. soovib leida sõpra. Olen 70a. parajalt ümar ja rinnakas, puudega vanaema. Kodus kõigi töödega saan ise toime ja abi ei vaja. **67837**

41a. vallaline lasteta naine tutvub püsisuhte eesmärgil 40-50a. vallalise mehega, soovitavalt kultuurihuvidega. **67821**

Kuuekümnendates pensionär otsib oma ellu seltsilist-kaaslasi. Armastan liikuda, kultuuri ja vahel ka reisimist. **67820**

Pikemat kasvu endast ja teistest lugu pidav härra 65+, Teiega soovib tutvuda maj. kindl. mitmekülgsete huvidega naine Tallinnast. **67814**

55a. lihtne mõistev töö käiv naine Sindist soovib leida head partnerit-sõpra kes oleks täiesti vaba ning kes sooviks pikaajalist romantilist suhet. **67811**

57a. positiivse ellusuhtumisega iseseisevalt piisavalt mõistlik mitmekülgsete huvidega naine Tallinnast soovib leida rahuiliku ja meeldivat meest sõbraks-kaaslaseks, kes hindaks teineteise-mõistmist, ausust ja hoolivust. **67803**

Mees naist

55/180/88 vaba tervislise eluviisidega maj. kindl. mees Tallinnast soovib tutvuda püsisuhteks 45-57a. endaga toime tuleva naisterahvaga. **67856**

Noor pensionär Tallinnast soovib tutvuda Tallinnast või selle ümbrusest lühemat kasvu daamiga. **67844**

60a. sportlik karskete elukommetega

Otsa Kooli Sümfooniaorkester
Dirigent RO Estonia Mikk Murdvee
Otsa Kooli Bigband
Siim Aimala juhtimisel
E.T.A. Tantsukool
Koreograafia Rauno Zubko
assistent Eliisa Lott
Produtsent Magnus Mürsepp
Kunstnik Marge Martin
Stilist Kirill Safonov
Konferansjee Mait Malmsten
Tekst Leelo Tungal

meesterahvas Haapsalust soovib tutvuda kuni 55a. naisterahvaga püsisuhte loomiseks. Võid olla ka maalt, teen kõiki töid ja saan kõigega hakkama. **67871**

Kõrgharidusega 60a. mat. kindl. reisi-huviline vaba mees Tallinnast soovib tutvuda saleda enamvähem samas vanuses daamiga. **67867**

Meespensionär parima aastais otsib naist 65+, kes vajab hellust ja armastust. Soov. Tallinnast või selle ümbrusest. **67863**

74a. liikumispuudega maamees, peab loomi, soovib leida seltsilist. **67860**

45a. mees soovib tutvuda 30-45a. naisterahvaga kooselu eesmärgil. Lapsed ei ole probleem. **67858**

54a. heasüdamlik ja kergesti mõjutatav mees Pärnumaalt tutvub samavanuse või nautke vanema vormika naisega, kes sooviks maal elada. **67851**

52/186/115 mees otsib mõnusat suhet naisega. **67850**

32a. noormees soovib tutvuda 27-32a. neiuiga püsisuhte eesmärgil. **67839**

47a. Tallinna mees soovib tutvuda püsisuhte eesmärgil naisterahvaga. Olen kaotanud elus usalduse ja armastuse, tahaks selle kuidagi tagasi leida. **67838**

Tere vaba kena sale daam kuuekümnendates! Sind ootab oma ellu 64a. kõrgharidusega vaba ja karske maj. kindl. mees. **67836**

58a. mees soovib tutvuda 50-58a. naisega Harjumaalt. **67835**

39a. pikemat kasvu Tallinna mees soovib leida 25-40a. naist, et luua koos romantiline suhe. **67830**

68a. vaba mees soovib tutvuda sobivas vanuses vaba naisega ei suitseta ja praktiliselt ei joo. **67829**

40a. sale ja sihvakas 185cm pikk mees otsib endale elukaaslasi, kellega sügisele vastu minna. **67828**

34a. Järvamaa noormees soovib tutvuda lühemat kasvu 20-34a. vabade neidudega kooselu eesmärgil. **67826**

50+ Tallinna mees soovib tutvuda saleda rinnaka naisega. **67816**

54/178/80 täiesti üksik elav mees Tallinnast soovib tutvuda kuni 50a. normaalse kehakaaluga rinnakama kena vaba naisterahvaga. **67807**

46a. vaba mees Tallinna lähedalt ootab kõnet vabalt naiselt, kes ei ütleks ära püsisuhtest. **67805**

Vanem mees Tallinnast, hõivatud, soovib aeg-ajalt kohtuda saleda lühemat kasvu naisega vanuses kuni 45a. Nõus ka abistama. **67780**

57a. leskmees, talumaja järve ja jõe lähedal, otsib seltsilist. **67771**

Üksikukuks jäänud vaba mees 46/184/82. Tulekul on pime ja nukker sügis, vaba ja sõbralik Lõuna-Eesti naine, võta ühendust, ehk leiame lahenduse. **67756**

50+ pikemat kasvu tumeda peaga tervislise eluviisidega, ei seikle, vaba mees Tallinnast soovib tutvuda rinnakama kena korraliku 40-50a. vaba naisterahvaga. **67751**

34a. Järvamaa noormees soovib tutvuda lühemat kasvu 20-34a. vabade neidudega kooselu eesmärgil. **67743**

54/178/78 Tallinnast tumeda peaga ja tervislise eluviisidega, täiskarsklane, tasakaalukas huumorimeelne ja täiesti vaba mees soovib tõsiselt tutvuda endast natuke noorema vaba korraliku naiseliku naisega. **67718**

TELEVISIOON

ETV

06.55 Terevisioon

08.55 Holby City haigla: Tapa või ravi (Holby City, Inglise 1999)

09.45 Terevisioon*

11.45 Maahommik*

12.30 Iga pink räägib loo*

13.00 ENSV: Ment ja agent*

13.30 Pehmed ja karvased*

13.55 Ahvatlev ettepanek: Novella Hanson (ETV 1993)

14.15 Jamie Oliveri 30 minuti road: Krõbeda kattega vorstiroog (Inglise 2010)*

14.40 Lewis: Hirmuäratav sümmeetria (Inglise 2011)*

16.10 Holby City haigla: Tapa või ravi (Holby City, Inglise 1999)*

17.00 Aktuaalne kaamera

17.10 Õnne 13 (Eesti 2003)

17.40 Sūdameasi: Jalad maas (Heart-beat, Inglise 2004)

18.30 Aktuaalne kaamera

19.00 Ringvaade

20.05 Osoon

20.35 Meie inimesed: Tiina

21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm

21.30 Sport

21.40 Välisilm

KANAL 2

06.00 Punased roosid*, 338/400

06.45 Jetsonid

07.10 Rotid

07.35 Pispõnnide seiklused

08.00 Reporter*

09.00 Ettevaatust inglisa*, 140/194

10.00 Talisman*, 60/100

11.00 Kodus ja võõrsil*, 5329

11.30 Meie aasta Siberis*: Uus!

12.00 Galileo*

13.00 Krimi*

13.30 Knight Rider: Jagannatha rüütel

14.30 Sūdametukse, 252/255

15.30 Punased roosid, 339/400

16.30 Talisman, 61/100

17.30 Ettevaatust inglisa, 141/194

18.30 Kodus ja võõrsil, 5330

19.00 Reporter

20.00 Vösareporter i lõputuur

20.35 Saladused

21.25 Meeleheitel koduperenaised: Vaata, kui ma maailma ümber korraldan

22.25 Kaks ja pool meest

22.55 Jälgijätmata: Päevalavagus

23.55 Meedium: Sinu naabrid

TV3

06.15 Beyblade: metallvõitlejad 1, 37

06.40 Minu väike poni

07.05 Beyblade: metallvõitlejad 1, 37*

07.30 Simpsonid 9, 23: Mäekuningas

07.55 Kaunis Lola, 10*

08.50 Kirgede torm, 1465*

09.50 Vaprad ja ilusad, 6305*

10.15 Faktuaalne kaamera*

11.10 Omakohus*

11.40 Kõige naljakamad koduvideod*

12.10 Kahjutasu 2, 9

13.00 Eesti otsib superstaari, 2*

14.00 Randevuu, 2*

15.00 Vaprad ja ilusad, 6306

15.25 Selline on elu!

16.25 Kaunis Lola, 11

17.25 Kirgede torm, 1466

18.30 Kõige naljakamad koduvideod

19.00 Seitsmesed uudised

19.30 Omakohus

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV2

07.10 Baleriin Angelina* 07.20 Kõige suurem sõber: Sügisannid (ETV 1989)* 07.50 Konn ja sõbrad* 08.00 Aisopose teater 08.10 Reporterhiir Marvi Hämmer* 08.35 Maa ja taeva vahel, 2/10 (ETV 2004) 09.00 Ringvaade* 09.33 ERR-i uudised 17.05 Kuidas on Maa meid loonud?, 1/5 (How the Earth Made Us?, Inglise 2010)* 18.00 Muumioru lood 18.20 Lammash Shaun 18.30 Lastetuba 18.45 Võlukarussell 18.55 Tatonka lood 19.05 Ruff tegutseb 19.20 AK (viipekeeles) 19.30 AK (vn) 20.00 Vene draama 1814, 3/4 (Vene 2009) 20.45 Eestimaa kuulsad inimesed: Kreutzwald (Eesti 2009) 21.00 Pakstujä vedelast (The Thick of It, Inglise 2009) 21.29 Üks lugu: Kultuuriminister Rein Lang 21.30 Jüri Üdi klubi 22.25 Kinoklassika. Seitsmes pitser (Rootsi 1957) 00.00 Vang nr 6, 2/17 (Inglise 1967) 00.55 ERR-i uudised

Kanal 11

06.10 Armastus või raha, 101 06.55 Heartland* 07.45 Sūdametukse, 251 08.40 Doktor Oz* 09.35 Doktor Oz 10.30 Ellen* 11.25 Superlapsehoidja* 12.20 Top Shop 12.35

Miss Marple*: Uinunud mõrv 14.30 Tee õnnele, 401 15.25 Tee õnnele, 402 16.20 Heartland 17.20 Superlapsehoidja 18.15 Doktor Oz 19.05 Sõnasõda 20.00 Ellen 21.00 Linnalegend: Verine Mary (USA 2005) 23.00 Drag queen'ide võidu jaoks 00.00 Reporter 00.50 Sõnasõda* 01.35 Koduvalutajad Colin ja Justin: Valgus, kaamera, kaos 02.25 Heartland*: Kata mind 03.10 Doktor Oz* 03.55 Doktor Oz* 04.40 Koduvalutajad Colin ja Justin* 05.30 Reporter*

TV6

06.00 Hommikuraadio 09.00 Seitsmesed suvesadamas. Nädalalõpp 09.30 Kodu keset linna 1, 22* 10.00 Kälimehed 2, 8 11.00 Kindrali tütar (The General's Daughter, USA, Saksamaa 1999) 13.10 Top Shop 13.30 Kodu keset linna 1, 23 14.00 Farscape – kosmoses kaotsis 4, 77 15.00 Malaisia, 11 16.00 Kuidas ma kohtasin teie ema 1, 10* 16.30 Kutsuge Cobra 11 16, 3* 17.30 Rajalt maha 4, 7 18.30 Simpsonid 11, 14* 19.00 Clevelandi sõu 2, 22 19.30 Kuidas ma kohtasin teie ema 1, 11 20.00 Moodne perekond, 11 20.30 Simpsonid 11, 15 21.00 KINOÕHTU: Hulk (The

Hulk, USA 2003) 23.40 Paljalt naljakas 00.10 Puhastaja 2, 4 01.00 Salatoimikud 6, 22 01.50 Rammumeeste maailma karikasari, 9* 02.40 Hommikuraadio 05.00 Kodu keset linna 1, 23* 05.25 Seitsmesed uudised 05.50 Uudis-temagasin

Kanal 12

06.30 Rannavalve* 07.20 Hulljulged* 08.10 Teolt tabatud* 09.00 Reporter+ 09.30 Reporter+ 10.00 Galileo* 10.30 Kõögikubjas* 11.00 Tiibeti mäepatrull* (Kekexili: Mountain Patrol, Hiina/Hongkong 2004) Dokumentaalfilm 12.30 Rooli võim* Saatejuht Raivo Rimm. 13.00 Rannavalve 13.50 MacGyver* 14.45 Walker – Texase korralvur* 15.35 Teolt tabatud 16.25 Merepatrull: Hiina sosinad 17.15 MacGyver 18.10 Walker – Texase korralvur 19.00 Tuvikesed* 19.30 Tuvikesed* 20.00 Galileo 20.30 Kuldvillak 21.00 Kaks ja pool meest* 21.30 Kriminaalne Venemaa 22.00 Kriminaalne Venemaa 22.30 Z-rühm, 15 23.30 Hulljulged 00.30 Kaks ja pool meest: Alan Harper, kirropraktik 01.00 Tuvikesed 01.25 Tuvikesed 01.55 Night Chat 05.00 Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR Seisad silmitsi olukorraga, kus sinu ja partneri vahel on vastuolu. Selle lahendamiseks peab emb-kumb teist veidi painduma, muidu kokkulepet ei sünni.

SÕNN Pane rõhku tööle, süstee-mile, metoodikale – siis saavutad edu! Näed täpselt neid detaile, mida sa tavaliselt ei märka.

KAKSIKUD Kui oled seiklushimu-line, siis õnnestub sul oma soov ka teoks teha. Kõik läheb üsna libedalt. Äris ole ettevaatlik riskimisega.

VÄHK Nostalgilise mõjuga ja meeldiv, kuid ennast analüüsima kallutatav päev. Kui sul on lapsed, siis täna saad nendega väga hea kontakti.

LÕVI Tunned vajadust uute muljete ja vaimse elevuse järele. Seetõttu otsid riulist üles mõne raamatu või lähed külla mõnele omapärasele tüübile.

NEITSI Võivad esile kerkida mõned tüütud pisiasjad, millele tuleb kindlasti reageerida. Üks-kõikus pole praegu õigustatud.

KAALUD Suudad ka tühises hetkes leida iva, mis muudab selle hetke sinu jaoks väärtuslikuks. Õnnelik on inimene, kes märkab ka pisias-jades suurt ja olulist.

SKORPION Praegu on sulle olulisemad asjade ja suhete taga olevad ideed ja tunded. Ka tavaline pliats võib tunduda tähenduslik.

AMBUR Tegutsed aktiivselt ja oled riskimismeeleolus. See annab sulle küll energiat, kuid muudab hulljulgeks. Suhetes kipud liial-dama nii kiituste kui ka laistustega.

KALJUKITS Aeg soosib töö või muu ühiskondliku tegevusega seotud muudatusi, samuti uute sihtide seadmist ja oluliste otsuste langetamist.

VEEVALAJA Sinu võimalused on fantastilised – juhul kui sul on oma tegevusest selge ettekujutus. Seega, kui on tekkinud rutiin, siis nüüd õnnestub sellest vabaneda. Ühtlasi püüa vältida vaidlusi.

KALAD Sobiv päev vajalike muu-datuste tegemiseks. Elkõige vajad ehk uut meetodit, kuidas oma igapäevane tegevus efektiiv-semaks ja paindlikumaks muuta. Vajad uusi ideid.

ILM

Esmaspäev +16...+20
Edelatuul 6–12 (18) m/s

Teispäev +16...+20
Lõuna- ja edelatuul 3–9 (13) m/s

Kolmapäev +14...+17
Edela- ja lõunatuul 6–11 (15) m/s

Neljapäev +9...+15
Muutliiku suunaga tuul 1–7 m/s

RISTSÕNA

RAHVUS- LÕPENGU SISSEJUH- TAV OSA ANNO	HELITEOSE NOOT	RIIUL- HIMULINE ROCK ISLAND	NOA VANA- VANAIASA JUUDI VÄIMULIK	...PÜKS LUME- VEERE	END. TAL- LINNA KINO "GRAND ..." PIIBUL- TEGELANE	ELU- COSA ... (Sitsiilia mafia)	POETESS (1883-1980) ...KAPP (kingsepp)	TULEKEEL ROHTAIM	AROOM (inglise k.) VINNID
RAHVUS- LÕPENGU SISSEJUH- TAV OSA ANNO									
POOLAHV									
MEHENIMI									
...RAJA- SOIT									
RATSA- VOISTILUS									
SELLINE									
KÄIBEMAKS									
ÜHA ... JEAN BAKER (Marilyn Monroe)									
ÜRGVEIS									
TANTSU- SÄMM									
JAMAICA SPRINTER BOLT									
KALAPÜÜ- GIVAHEND									
... ET ORBI									
ELUND									
NAISENIMI									
OLLUS									

ERKKI KÕLU PÄEVAANEKDODID

●● Keit Pentus-Rosimannus loeb oma kabinetis uudist „Sotsid nõua-vad keskkonnaministrilt aru” ja poriseb:

„Need pagana sotsid võiksid nõuda midagi sellist, mida mul ülearu on...!”

●● „Emme, mis meil täna lõunaks on?”

„Liha, pojake.”

„Aga ma ei taha liha, tahan banaani ja jogurtit.”

„Me peame liha sööma, pojake.”

„Aga miks, emme?!”

„Sest me oleme inimsööjad!!!”

●● „Isa, mis asi see pohmell öieti on?” küsis Juku.

„Saad aru, pojake, see on...”

proovib isa seletada. „Noh, näiteks: kui sa sööd kogu öö jäätist, siis valutab sul hommikul kohutavalt kõri, kuid pisike lusikatais jäätist võib sind terveks teha.”

●● Naine palvetab kirikus:

„Jumal, anna mulle tarkust, et ma oma mehest aru saaksin. Anna mulle armastust, et ma talle andes-taksin. Anna kannatust, kuna ta on pidevalt halvast tujus. Aga ära anna mulle jõudu, sest muidu tapan ma ta ära.”

Taristu

OTT VALLIK

PÄEVAPLAANI TEGEMINE JA SELLE JÄRGI TEGUTSEMINE ON EDUKA PÄEVA ÜKS ALUSEID. PANE KIRJA VAHEMALT VIIS ASJA MILLEGA TEGELEDA.

NIISIIS, ESIMENE ASJ MILLEGA KOHE HOMMIKUL TULEB TEGELEDA ON...

...EE...
POHMELL?

Dilbert

SCOTT ADAMS

TAHAKSIN WALLY LAHTI LASTA, AGA EI SAA RISKI VÕTTA.

TA ÜTLEB, ET ON AINUS, KES SAAB HAKKAMA ZEBERPURINI SÜSTEEMIS PROGRAMMEERIMISEGA.

OLED SA KINDEL, ET TA ÕIGUST RÄÄGIB?

PEAB OLEMA. KEEGI TEINE POLE SELLEST KUULNUDKI.

SUDOKU

Pappocom

Lahendused ja vihjed:
www.sudoku.com

9	8	4					5	7	
		7			1	9		2	
					3	6	1		
7			5		9				3
	9	3	4						
8		1	6			3			
2	5					8	6	4	

Sudoku EPL-i veebiväljaandes

Mängi: www.epl.ee/sudoku

SUDOKU reeglid

●● Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda vaid ühel korral.

Eelmise mängu lahendus:

2	9	3	8	5	6	7	1	4
6	4	8	9	7	1	3	5	2
7	1	5	3	2	4	9	8	6
5	3	4	7	6	9	8	2	1
9	8	2	4	1	3	5	6	7
1	7	6	5	8	2	4	3	9
4	2	9	6	3	5	1	7	8
3	6	7	1	9	8	2	4	5
8	5	1	2	4	7	6	9	3

19

Meelelahutus

Eesti Päevaleht | esmaspäev, 17. september 2012

Toimetaja: Raimo Reiman, tel: 660 4400, e-post: uudised@ep.ee

Loodus

Kristel Vilbaste
loodusenaine@hotmail.ee

LÜHIDALT

Ilm pöörab ära! Pöörab nüüd ka ametlikult sügisesse: laupäeval, 22. septembril kell 17.49 algab sügis. Aga enne veel kui kalender sellest märku annab, on unele suikumine alanud taim- ja loomariigis.

TSITAAT

Kust tuul pööripäeval puhub, sealt ta puhub teise pööripäevani. *Karja*

SOOVITUS

Vanasti arstiti saunas jooksvat ja peavalu kupupanemisega. Kupud olid valmistatud veisesarvest, mille ülemisest, umbes otsast oli tükk ära saetud. Sarve tippu tekkinud avale asetati seaploomirasvalt eraldatud õhuke kile. Kupud imeti suu abil haige koha peale, kuni see üles tursus. Kui turse oli vajaliku kõrgusega, eemaldati kupusarv ja löödi kupurauaga 4–5 madalat haava, kust siis „paha veri“ välja voolas.

NÄDALA NELI ILMAMÄRKI

Punav jõhvikamari, külmetav nastik, end paksuks söönud rebasekutsikas ja kõlekülm vihm.

EESTI ALLIKAD

Tori Põrgu allikas

Tori kalmistu kohal Pärnu jõe ääres asub umbes poole kilomeetri pikkune püstloodne liivakivipaljand kõrgusega ligi 10 meetrit. Maantesillast veidi maad ülesvoolu asub paljandi allosas sisselangenud koopasuu – Tori Põrgu. Selle juurde saab kas piki jõekallast, kui minna silla poolt, või kalmistu värava juurest, kust läheb trepp alla. Tänapäeval koosneb Tori Põrgu sisselangenud ja maa-alusest osast. Sisse langenud on koopa eesosa. Tori Põrgu koopa säilinud nähtav osa kujutab osakest kunagisest maa-alusest allika koopast, täpsemalt selle ülaosa. Koopa põhi, kus voolas allikaoja, on sügaval laest varisenud liiva all. Tori Põrgut on nimetatud vanasti ka Kuradimäe ja Kurjama auguks ning arvatud, et sealt viib tee põrgusse. Ühe rahvajutu järgi muutub koobas tagapool nii avaraks, et püsti saab edasi minna. Kord olevat hanele kell kaela seotud ja ta august alla saadetud. Hani tulnud Viljandisse välja. Teise jutu järgi õonestasid koopa härjapõlvlased ja see viib välja Riia lähedale.

Septembri kolmas nädal: maorikas sügis

Fotod: Arne Ader (loodusemees.ee)

Veel nädal tagasi oli punav vahtraleht suur haruldus, nüüd on kõik see metsa värvilaiguline. Muidugi – metsa põhitoon on veel vanaroheline, aga kase kollaseid salke ja vahtrapunast on juba õige tihedalt. Paju on kohati kõik lehed maha pudistanud, vaid üksikud porgandpunased tuulelipsud lipendavad peente okste küljes. Kõige kindlamalt räägivad sügisest aga oranžid põdrakanepid, millel lõpuni viljunud udututid peas. Sügise segadusest kõneleb ka ilma heitlik meel. Päikesesillerdusest võib hetkega saada üdini tungiv külm vihmailm. Käisin eelmise nädala lõpus lodjaga Piirissaarel ja kuigi Emajõgi oma heas tahtes püüdis matkaja rõõmuks natukenegi vete-soojust ilma puistata, muutus see pilvealusel ajal naha vahele pugevaks külmaks niiskuseks. Kuid üllatav oli jõel ja järvel näha rõõmsaid inimesi, kes ses sügisilmas paatides rasvaseid ahvenaid ja latikaid välja sikutasid. Isegi lõkkeleek löödi kaldal lõõmama ja jäädi kott-pimedasse ööse lugusid heietama. Vesi Emajões on poole meetri jagu tavalisest madalam, Peipsis aga sügise kohta tavatult kõrge. Ja et kala palju on, seda näitavad linnarebas-test erinevad paksupõselised rebasenoorukid.

Pardipõud

Jõel ja järvel on palju ka haigruid. Ja peab ütlema, et valgeid hõbehaigruid kohati isegi rohkem kui meie tavaasukaid – hallhaigruid. Ikka on mõni konkskaelaga valge tege-

Seda, et kährikutel on olnud hea aasta, näitab ka kährikulaipade rivi autoteel.

lane kusagil õhus. Silma jäid ka mõned merikotkad ja üks konnakotkas. Neid on seal metsikus paigas küll kuidagi vähe. Ja järvel ei ole enam parte. Vaid mõned sinikaelad, tutvvardid ja üks külmnökk-luige paar. Üsna hoogsalt käib lõokese-ränne, ikka on õhus kuulda pisike trillerdusekatse. Ja linavästrikke on teed ja rannad täis. Mändide latvadest on kuulda ka pöialpoiste sidistamist.

Nastikuuputus

Kuigi ussiurguminemise päev on möödas, oli Piirissaarel näha tegutsemas nastikuid. Üks oli autorooobastes otsa saanud, üks pisike must tegelane roomas Laari kohviku prahilõkkele ja kõige tipuks vonk-

les kollaste kuklalaikudega roomaja ka kanalivees – väle oli see sell, siugles suure hooga lodja eest läbi. Madusid on sel aastal tõesti palju, küllap olid mõne aasta tagused soojad suved neile head paljunemisaastad. Need nastikusellid, keda mina nägin, olid umbes paari aasta vanused. Aga Värska kandist on ka teateid rästikute massrändest, võimalik, et inimesed satuvad lihtsalt peale neile paikadele, kuhu nad talvituma lähevad.

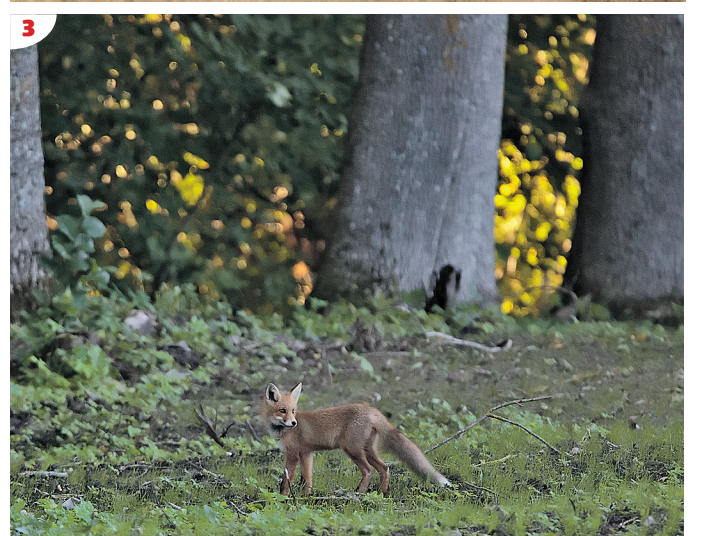
Karud tagasi

Loodust saab nüüd külmahirmuta vaadata ka looduskalender.ee kaamerateest. Eelmisest nädalast on taas üleval hülgekaamera. Gennadi Skromnov ütleb, et meri on vahepeal kõvasti kallast ära uhtunud ja näis, kui palju hülgeid nüüd kaamera ette satub. Aga ta lisab: „Praegu on näha hülgepäid mööda ujumas, pil-

dile tulid veel sinikael-pardid, külmnökk ühe pojaga. Viimastel ongi tänavu poegi vähe. Ja korraga mahub kaamerapilti ka neli kotkast.” Lisaks hülgekaamerale saab loomi näha öösel taas Alutaguse metsakaamerast. Kevadise sõjaväeõppuse „Kevadtorm“ eest pagesid loomad sealtkandist minema. Iga kolme tunni tagant kostnud paugutamine viis piirkonnast eemale just vanemad ja targemad loomad. Nüüd on nad tagasi.

Putukad puupõues

Loomi on massiliselt taluaedades: metssead keeravad pahu-pidi kartulipõldu ja kährikud on sättinud oma välikäimlad otse õunapuude alla. Seda, et

-1- Kõigusoojased kasutavad iga võimalust keha soojendamiseks. Palgil peesitavad noored arusisalikud ja rohutirts. -2- Sookured kõrrepõllul. Matsalu -3- Rebasepojad käivad iseseisvalt jahil. -4- Hiline öitseja: seaohakas

kährikutel on olnud hea aasta, näitab ka kährikulaipade rivi autoteel. Konni hakkab tasapisi vähemaks jääma, tegutsemas on veel kärnkonnad ja roheli-sed konnad. Putukariik hakkab aga aastaaruandeid tegema, koondutakse kivide alla, koorepragude vahele. Piirissaarel oli põnev näha, kuidas

kapsalutikad olid kobarasse kogunenud ja männitüvele suure labaku suuruse kämbu moodustanud.

Õudusvärinaga vaatan aia-maal sel aastal hoogsalt paljunenud kiritigude väge, juba poevad nad mullapõue, et siis kevadel hoogsalt oma himurat söömist jätkata. ●

LEHT + DVD

ISSN 1406-0779

●●● Eesti Päevaleht

© Kõik Eesti Päevalehes avaldatud artiklid, fotod ja illustratsioonid on autoriõigusega kaitstud teosed, mille kasutuse reeglid on sätestatud autoriõiguse seaduses. Rõhutame, et nende reprodutseerimine ja levitamine ilma AS-i Eesti Ajalehed kirjaliku nõusolekuta on keelatud. Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. / Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. / Kaebuste korral ajalehele sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee, või tel 646 3363

Peatoimetaja: Urmo Soonvald, 680 4400

Toimetus: Narva mnt 13, 10151 Tallinn, 680 4400, faks 680 4401, e-post mail@epl.ee **Eesti uudised** 680 4400, **kohalikud uudised** 322 3487, **välisuudised** 680 4455, **Äri-leht** 680 4400, **arvamus** 680 4450, **kultuur** 680 4470, **sport** 680 4490. **Tellimine** 680 4444, **tellimine välismaale** KE Ajakirjanduse OÜ 641 1753, **reklaam** 680 4500. **EPL Online** www.epl.ee Väljaandja: AS Eesti Ajalehed, rg-kood 10004521

LEHT

ISSN 1406-0869